Tarama
BlackBishop

DOĞAN KARDEŞ

SAYI 7, NİSAN 1989
AYLIK DERGİ
KDV DAHİL 1.500 TL.

GELECEĞİN RESSAMLARI,
GELECEĞİN GAZETECİLERİ!...
BÜYÜK YARIŞMALARIMIZA
HAZIRLANIYOR MUSUNUZ?

• Birincilere 2.000.000 TL.'lik eğitim destek ödülü

1.

2.

• İkincilere Commodore bilgisiyar

• Üçüncülere yağlıboya seti ve fotoğraf makinesi

3.

• Mansiyon kazananlara 10 ciltlik Türk ve Dünya ünlüleri ansiklopedisi

Eserlerinizi 31 Mayıs 1989 tarihine kadar bekliyoruz.

Ayrıntılı bilgiyi Yapı Kredi şubelerinden de öğrenebilirsiniz.

DOĞAN KARDEŞ

1945'TEN BERİ TÜRK ÇOCUKLARININ DERGİSİ

Sayı 7, Nisan 1989

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti.
Meşrutiyet Cad. No: 153, Tepebaşı/İstanbul
Tel: 145 80 80 / 175-185-316, Fax: 144 62 04

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti. Adına Sahibi: Münir SUBARLAS
Genel Yayın Müdürü ve Sorumlu Yayın Yönetmeni: Turhan ILGAZ
Sanat Yönetmeni: Feridun ORAL
Yayın Kurulu: Neclâ Kızılçeç BAŞ, Enis BATUR, Nazar BUYUM, Faik ERTENER, Turhan ILGAZ, Piyale MADRA, Sema Polat ÖĞÜT, Münir SUBARLAS, Nadir Ergin TELCİ
Grafik Düzenleme: Erdoğan UĞURLU, Keziban Çapkı ERSOY
Katkıda Bulunanlar: Faruk ALPKAYA, Orhan BURSALI, Gülten DAYIOĞLU, Ferruh DOĞAN, Refik DURBAŞ, Şakir GÖKÇEBAĞ, Kemal GÖKHAN, İsmail GÜLGEÇ, Tarık GÜNERSEL, Şehrazat KARAGÖZ, Orhan ÖNAL, Ateş SUNAY, İbrahim YILMAZ (Düzelti)
Araştırma Kurulu: Didem GÜRSES, Yonca ATAÇ, Oya AYTEMİZ, Aydın GÖNEL
Abone ve Bağışlar: Figen MANGALTEPE
Reklâm ve Pazarlama: Gündüz ETİL
Kapak Deseni: Ateş SUNAY
Dizgi: Nuraş Koll. Şti.
Renk Ayırım, Film ve Montaj: Laçin Repro
Baskı: CEM OFSET Matbaacılık San. A.Ş.
Dağıtım: GAMEDA

Fiyatı: 1.500 - TL. (KDV dahil)
KKTC Fiyatı: 2.000 - TL.
Abone Bedeli:
1 Yıllık : 15.000 TL.
6 Aylık : 8.000 TL.
Yurt Dışı: 60 US $ - 70 DM.

Merhaba Arkadaşlar,

Nisan ayının Türk Milleti ve Türk Çocukları için önemi büyüktür. Bundan 69 yıl önce 23 Nisan 1920'de Büyük Önder Atatürk "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" diyerek Türk Ulusu'na verdiği değeri bir kez daha kanıtlamıştır. Bu büyük bayramı daha da anlamlı kılan şey, onun Türk Çocukları'na armağan edilmesidir. Dünyadaki ilk çocuk bayramı Türk Çocuklarınındır. Bundan daha güzel ne olabilir?

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olan 23 Nisan'da Türk Çocukları dünya çocuklarıyla elele olmak istiyor. Funda Karagözler adlı kardeşiniz de aynı duygu içinde. Kardeşinizin çabalarını bu sayıda zevkle okuyacaksınız. Ayrıca daha önce sözünü ettiğimiz gibi çizgi roman Hügo sizlere merhaba diyor. Gülten Dayıoğlu bu sefer sizi Çin'e götürecek. Anne ve babalar için "Biz Bir Aileyiz" derginin içinde yer alacak.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Türk Milletine ve dünya çocuklarına kutlu olsun.

DOĞAN KARDEŞ POSTASI

BUGÜN HAVA GÜZEL

Bugün hava güzel,
Kelebekler, kuşlar uçuşuyor,
Papatyalar, lâleler, sümbüller açmış,
Bugün içim içime sığmıyor.

Bugün hava güzel,
Çiçeklerin üstünde uğur böcekleri uçuşuyor,
Çocuklar kırların üzerinde oynuyorlar,
Bugün içim içime sığmıyor.

Bugün hava güzel,
Uçurtmalar göklerde,
Baloncu amcalar sokaklarda koşuyor,
Bugün içim içime sığmıyor.

DİDEM YUMAK
Çorlu

BOBİ

Bizim eve neşe getirdi,
Kulaklarıyla, burnuyla,
Topuyla, kuyruğuyla,
Çok güzel dönüşüyle.

Bobi Bobi!
Ne güzel dönüyorsun,
Kardeşim seni çok seviyor,
Seninle oynuyor.

Bizim eve neşe getirdi,
Kulaklarıyla burnuyla,
Ben de onu çok seviyorum,
Onunla oynuyorum.

ŞEBNEM IŞIK
Göztepe/İstanbul

BİR DELİ ADAM

KÜÇÜK UÇAK

Bir küçük uçağım olsa
Gitsem mavi gökyüzüne
Bulutların arasına.

Bir küçük uçağım olsa
Gezsem bütün ülkeleri
Bulsam barış ülkesini

Ceylan GÜNDÜZALP
60. Yıl İlkokulu (Beytepe)
4-B, 87

SEVGİLİ DOĞAN KARDEŞ

BEN PINAR KEMERLİ. ÇOĞUNUZUN ADINI BİLMEDİĞİ BİGA'DA OTURUYORUM. SİZE BİRAZ BİGA'DAN SÖZ ETMEK İSTİYORUM. BİGA ÇANAKKALE'NİN KÜÇÜK SİRİN BİR İLÇESİDİR. NÜFUSU 17700 OLAN BİGA'NIN 113 KÖYÜ, 6 BUCAĞI VARDIR. ŞİMDİ SİZE BİGANIN BALIKKAYA EFSANESİNİ ANLATMAK İSTİYORUM.

BİR KADIN ALLAH'IN GÖKYÜZÜNDE OLDUĞUNA İNANIR VE ONA ULAŞMAK İSTERMİŞ. BİR GÜN KIRK VEYA BİN DEVEYİ ÜST ÜSTE DİZMİŞ, KENDİDE EN ÜSTÜNE ÇIKMIŞ. ANCAK ALLAH'A ULAŞAMAMIŞ VE TAŞ OLMUŞ.

GÜNÜMÜZDE TAŞ KADININ VE DEVE İZLERİNİN BALIKKAYA'DA OLDUĞUNA, KADININ GÖĞÜSLERİNDEN SULAR AKTIĞINA İNANILIR.

SEVGİLER PINAR KEMERLİ

FIKRALAR

ŞEKER

Cem şekeri çok severdi, gözüne o gece bir türlü uyku girmiyordu. Uyumakta olan annesini uyandırdı:
— Anneciğim bana şeker getirir misin?
— Hayır getiremem gözlerini kapa ve uyu!
Biraz sonra:
— Anneciğim bana şeker getirir misin?
— Hayır getiremem. Bir daha şeker istersen seni döverim.
İki dakika sonra:
— Anneciğim beni dövmeye gelirken bir şeker getirir misin?

ESRA ÖZKAN

ÇIKARTMA

Babası çocuğuna çıkartma işlemini öğretiyormuş.
— Oğlum 15 yumurtam vardı, 5 tanesi kırıldı dersem ne yaparız?
— Bunu bilmeyecek ne var, omlet yaparız.

VOLKAN ÖZTEZCAN

İKİ KATLI OTOBÜS

İki arkadaş, otobüse binerler. Birisi üst kata, birisi alt kata gider. Üst kattaki:
— Sakın üst kata gelme!
— Neden
— Çünkü üst katta şoför yok.

BURCU SONGÜR

CAN SIKINTISI

Hakim:
— Şehrimizin en lüks lokantasında, durup dururken çantanızdaki silahla ateş etmeye başlamışsın. Doğru mu?
— Evet efendim.
— Peki niçin yaptın bunu?
— Can sıkıntısından efendim.
— Ne demek can sıkıntısından!..
— Şey... zaman öldürüyordum efendim.

SELEN KOPARAL

DERE

— Cem derenin kenarında ne arıyorsun?
— Hiiiç... Öbür tarafa geçeceğim.
— Ama görmüyor musun dere akıyor.
— Ben de akıp bitmesini bekliyorum zaten.

ESRA URAL

YANILDINIZ

Plajda güneşlenen yaşlı adam:
— Dünya çok değişti efendim. Şimdiki kızların oğlanlardan hiç farkları yok. Meselâ şuna bakın, saçları kısacık, ayağında pantolon kıza hiç benzemiyor.
— Tabii benzemez, o bir oğlan.
— Nereden biliyorsunuz?
— O benim oğlum.
— Affedersiniz, babası olduğunuzu bilmiyordum.
— Önemi yok, ama ben babası değil, annesiyim.

BAHAR TEPE

KEDİM

Kedim, canım benim.
Ben seni çok severim.
Sen de beni sever misin?
Sevgini belirtir misin?
Sevgini doldurur musun kalbime?
Kedim, canım benim.

Sinem YELKİKANAT
İSTANBUL

PAMUK

Benim bir kedim var,
Sütünü içer miyav miyav der,
Ben kedimi çok severim,
Ben Pamuk'u çok severim.

Sarı sarı tüyleri,
Yeşil yeşil gözleri,
Mini mini patileri,
Uzun uzun tüyleri.

Ben kedimi çok severim,
Ben Pamuk'u çok severim.

Nihal BAKIR
İSTANBUL

23 NİSAN'I BİRLEŞMİŞ MİLLETLER'E TAŞIYAN KARDEŞİMİZ

Funda Karagözler 1988 Dünya Çocuk Günü'nde Birleşmiş Milletler Genel Kurul kürsüsünde.

Funda Karagözler'i tanıyor musunuz? Belki aranızda onun adını, yaptıklarını duymuş olanlarınız vardır. Ama, sanırız çoğunuz Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşayan bu kardeşimizin çocuklar için, "çocuk hakları" için sürdürdüğü girişimleri bilmiyor.

Funda bugün 12yaşında, New York'taki "Atatürk Okulu'na devam ediyor. Üç yıl önce, 1986'da, Birleşmiş Milletler'in kararıyla "Dünya Çocuk Yılı" etkinlikleri düzenlenirken, Funda'yı da öğretmenleri "Dünya Çocuk Günü Grubu Başkanı" seçmişlerdi. Funda o zaman kolları sıvadı ve başta, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar olmak üzere bir çok yetkiliye mektuplar yazdı. Her yıl Anneler Günü, Babalar Günü, hatta Öğretmenler Günü kutlanıyordu da, neden bir de Çocuklar Günü olmasındı? Kendi ülkesinde, Türkiye'de, Atatürk daha 1920 yılında 23 Nisan'ı, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin toplandığı, böylece bir

Mektuplarını yazarken.

kaç yıl sonra ilan edilecek olan Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerinin atıldığı o büyük günü, bir "Çocuk Bayramı" yapmamış mıydı?

Funda işte bu örnekten yola çıkıyor ve bu örneğin, Birleşmiş Milletler Örgütü aracılığıyla bütün dünya ülkeleri tarafından da benimsenmesini öneriyordu.

Funda'nın girişimleri olumlu yankılar uyandırdı. 27 Nisan 1986'da, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda toplanan Dünya Çocukları Kongresi'nde, başkanlığa seçildi. O gün bu gündür de, Dünya Çocuk Günü Onursal Başkanlığını sürdürüyor.

Son olarak, ABD'nin yeni Başkanı Georgos Bush ve eşi bayan Barbara Bush'a da birer mektup göndererek amaçlarını anlatan Funda, yeni başkan ve eşini, bu yılki Dünya Çocuk Günü'ne davet etti.

Funda Karagözler'i çabalarında yalnız bırakmayalım. Onun 1986 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda okuduğu mesajında söylediği gibi, "Dünya Çocuk Günü, çocukların da barış konusunda yetişkinlere öğretebilecekleri şeyler olduğunu gösterme fırsatıdır" çünkü...

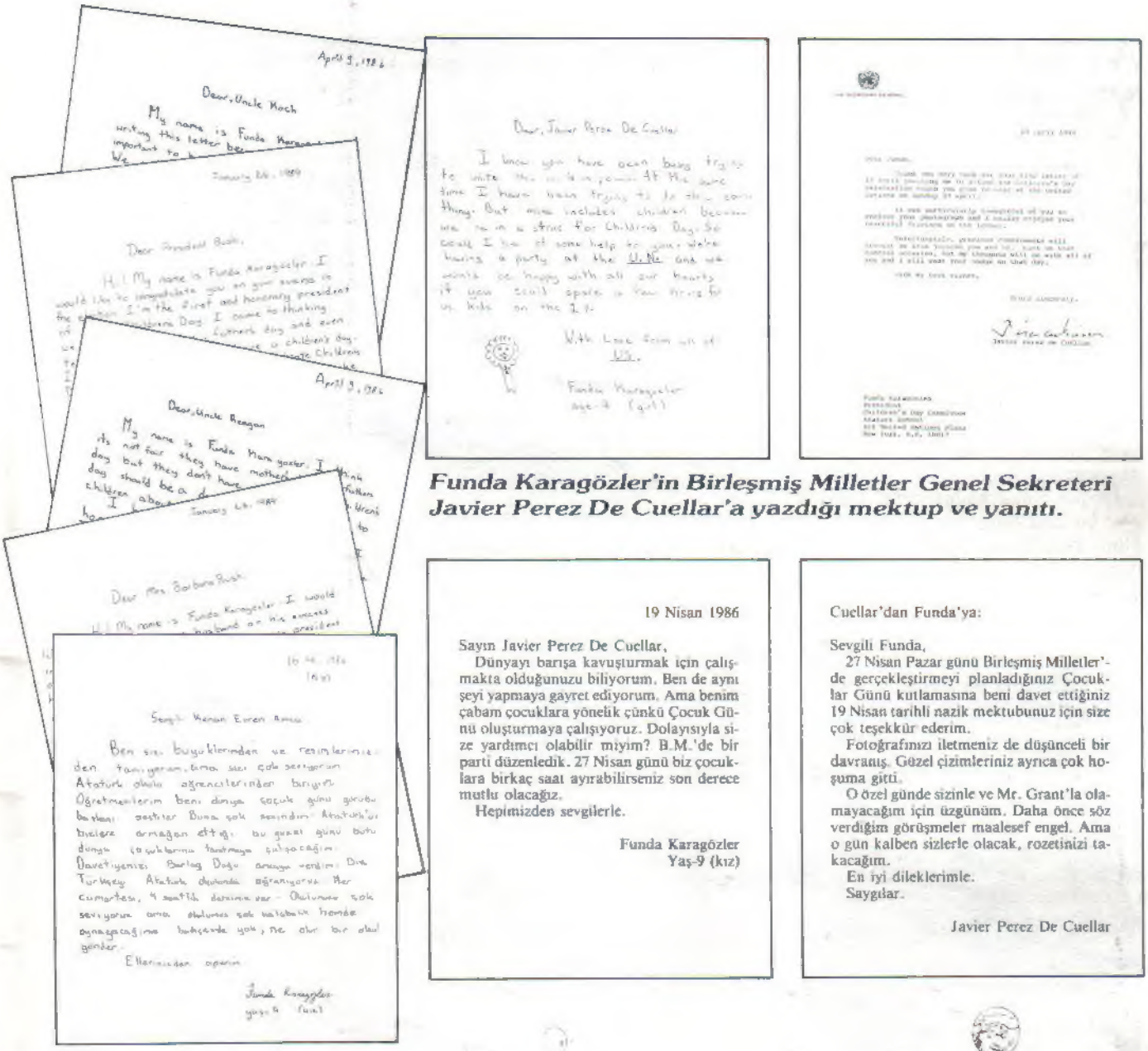

Funda Karagözler'in Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Javier Perez De Cuellar'a yazdığı mektup ve yanıtı.

19 Nisan 1986

Sayın Javier Perez De Cuellar,

Dünyayı barışa kavuşturmak için çalışmakta olduğunuzu biliyorum. Ben de aynı şeyi yapmaya gayret ediyorum. Ama benim çabam çocuklara yönelik çünkü Çocuk Günü oluşturmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla size yardımcı olabilir miyim? B.M.'de bir parti düzenledik. 27 Nisan günü biz çocuklara birkaç saat ayırabilirseniz son derece mutlu olacağız.

Hepimizden sevgilerle.

Funda Karagözler
Yaş-9 (kız)

Cuellar'dan Funda'ya:

Sevgili Funda,

27 Nisan Pazar günü Birleşmiş Milletler'de gerçekleştirmeyi planladığınız Çocuklar Günü kutlamasına beni davet ettiğiniz 19 Nisan tarihli nazik mektubunuz için size çok teşekkür ederim.

Fotoğrafınızı iletmeniz de düşünceli bir davranış. Güzel çizimleriniz ayrıca çok hoşuma gitti.

O özel günde sizinle ve Mr. Grant'la olamayacağım için üzgünüm. Daha önce söz verdiğim görüşmeler maalesef engel. Ama o gün kalben sizlerle olacak, rozetinizi takacağım.

En iyi dileklerimle.

Saygılar.

Javier Perez De Cuellar

Welcome to World Children's Day

ACILI BİR YILDÖNÜMÜ

10 Nisan 1939 günü, İsviçre'deki Flims kasabasında geçirdiği büyük kaza sonucu aramızdan ayrılan Doğan Kardeş, Yapı Kredi Bankası ve Doğan Kardeş dergisi kurucusu Kâzım Taşkent'in ilk oğluydu.

Çok başarılı bir öğrenciydi Doğan. Ülkesine, ailesine, diline son derece bağlıydı. İsviçre'de gittiği okuldan babasına yazdığı mektuplarda hep özlemlerini dile getirmiştir. Bir seferinde, babasına, okulda yapılacak bir kızak yarışmasıyla ilgili olarak, "yarışa katılacağım kızak için bir bayrak" istediğini yazmıştı.

Doğan ve arkadaşlarının üzerine dev bir dağ parçasının düştüğü yeri Flims Belediyesi mezarlık ilân etmiş, ayrıca, ellerini gökyüzüne uzatan bir çocuk heykeli dikilmiştir. Doğan Taşkent, İsviçre'ye gitmeden önce, Almanya'da bir okula gitmişti. Oradaki sınıf arkadaşları da, onun anısına, okul bahçesine üzerinde **Doğan** yazan büyük bir kaya dikmişlerdir.

Kâzım Taşkent, oğlunu küçük yaşta yitirmekten duyduğu acıyı çok zor da olsa aşmayı başardı ve hayattaki bütün başarılarını ona adadı. Taşkent'in bu konudaki en önemli girişimlerinden biri de, oğlunun adını ölümsüz kılmak için kurduğu yayınevi ve çıkarttığı dergiydi: Doğan Kardeş.

Uzun bir aradan sonra, yeni kuşaklar için Yapı Kredi yayınlarının yeniden hayata kavuşturduğu Doğan Kardeş dergisi, bütün okurlarıyla birlikte Doğan'ı bu acılı yıldönümünde anıyor.

HABERLER

Anadolu Çocuk Oyunları Kolu 15 Yaşında

Anadolu Çocuk Oyunları Kolu, ya da kısa adıyla AÇOK bu yıl 15 yaşına bastı. Özel bir kuruluş için küçümsenmeyecek bir başarı bu. AÇOK'un hedefi birkaç basamaklı. Öncelikle, çocukların aileleriyle ilişkilerini incelemeyi amaçlıyor. Bunu, okul çağında karşılaştığı sorunların kuşatılması izliyor. En son aşamada ise, gencin aile içinde yaşadığı ekonomik ve toplumsal sorunlar ele alınıyor.

AÇOK'un bu yılki programında, hedeflerine uygun üç ayrı oyun yer alıyor. 8 yaş grubu çocukları için, dağılan bir ailenin dramını işleyen "Avrupaya Avrupaya". 16 yaş grubuna yönelik olarak ise, iki ayrı oyun: Bir eğitim incelemesi içeren "Barbiana'da bir Okul" ile daha geniş bunalımları konu edinen "Hoşgörüsüzlük"

15 yılda büyük atılımlar gerçekleştiren AÇOK, "Keloğlan" ve "Aksak Timur ile Nasreddin Hoca" gibi artık klâsikleşen oyunlarıyla önemini daha uzun süre koruyacak.

FAME CITY'de ŞENLİK VAR

Ataköy'de açılan Galleria merkezi büyüklerin ilgisini çekti. Galleria'da açılan "Fame City" ise çocukların gözdesi oldu. Nedir "Fame City"? Bir bakıma, büyük bir eğlenme, oynama, yarışma merkezi. Burada, mini golftan potaya basket topu sokma yarışına, ilginç çarpışan arabalardan sayısız marifetli atarilere kadar yok yok, diyebiliriz. Beceri oyunlarında başarı sağlayanlara pek çok armağan veriliyor "Fame City"de. Çocuklarını beklemekten yorulan anne babalar için, her türlü sandviçin yenildiği irili ufaklı dükkanlarla çevrili merkeze giriş biraz pahalı belki. Ama, çocukların keyfine doyum olmadığı da kesin.

GELECEĞİN GAZETECİLERİ İŞ BAŞINDA...

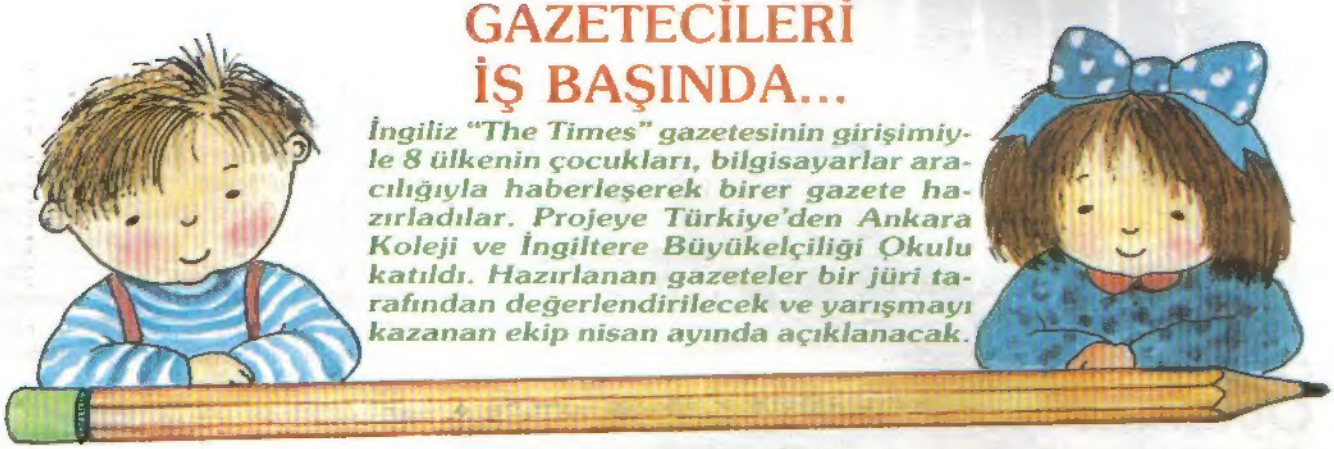

İngiliz "The Times" gazetesinin girişimiyle 8 ülkenin çocukları, bilgisayarlar aracılığıyla haberleşerek birer gazete hazırladılar. Projeye Türkiye'den Ankara Koleji ve İngiltere Büyükelçiliği Okulu katıldı. Hazırlanan gazeteler bir jüri tarafından değerlendirilecek ve yarışmayı kazanan ekip nisan ayında açıklanacak.

6 Mart günü İngiltere Büyükelçiliği'nin Kültür Ateşeliği'nde bambaşka bir heyecan vardı. TED Ankara Koleji ve Büyükelçilik okulundan toplam yirmiüç arkadaşımız, başlarında öğretmenleri yeni bir maceraya atılmanın heyecanı içindeydiler. O gün iki sihirli sözcük vardı: Gazete ve bilgisayar. **The Times** Gazetesi, okullar için bir bilgisayar ağı kurmuş ve 7 Mart gününü "Elektronik Gazete Günü" olarak duyurmuştu.

7 Mart günü İngiltere, Danimarka, Fransa, Almanya, İsveç, Hong Kong, Malezya ve Türkiye'den küçük gazeteciler bilgisayar başına oturacak, çeşitli kaynaklardan aldıkları haberleri bilgisayar aracılığıyla Londra'ya geçecek ve daha sonra, seçilen haberleri kullanarak gene bilgisayar aracılığıyla bir gazete hazırlayacaklardı.

Bu olağanüstü proje için çalışmalar 6 Mart günü başladı. İki okulun öğrencileri kendi aralarında görev bölümü yaptılar ve çalışmaya başladılar. Büyükelçiliğin okulu daha kollektif bir çalışma içine girerken, TED Ankara Koleji'nin ekibi, daha önce okullarında da bir gazete çıkarıyor olmanın verdiği tecrübeyle işleri paylaştılar. Bir oylama yapan gazeteciler, Zeynep Gündüz'ü Yayın Yönetmeni, Mine Şenses'i ise Yazı İşleri Müdürü olarak seçtiler. Gözde Ural ile Zeynep Nazikioğlu müzik haberleri, Engin Aksu röportajları yapmakla görevlendirildi. Aydan Turalı,

Aslı Sinanoğlu, Irmak Baran makale yazarken, Hakan Camgöz spor haberleri, Banu Cingöz yerel haberleri, Emre Türkmen de günlük haberleri yazacaktı

Görevler böylece paylaşıldıktan sonra haberler seçilmeye ve yazılmaya başlandı. Önce elle yazılan haberler (Haberler İngilizce olarak yazılıyordu) düzeltildikten sonra bilgisayara kaydediliyordu. 7 Mart olduğunda her iki okulun da oldukça gelişmiş bir haber stoğu vardı. Bu haberler bilgisayar ağı aracılığıyla doğrudan Londra'daki merkeze bildirildi Bu arada "özel haberler" çıkarmak için çalışmalar devam ediyordu. Londra'daki merkez, çeşitli ulkelerden aldığı haberleri değerlendirip eledikten sonra, seçtiği haberleri gene bilgisayar aracılığıyla geri göndermeye başladı. Böylece, yedi ülkede hazırlanan haberler hem bilgisayar ekranında, hem de yazıcıda görünmeye başladı

Öğleden sonra olduğunda, sayfaların nasıl olacağı belirlenmiş, hangi haberlerin kullanılacağına karar verilmişti Bir lazer yazıcı aracılığıyla, istenen ölçüde çıkışlar alınmaya başlandı. Haberler, yapılan plan uyarınca yerlerine yerleştirilıyor ve biten sayfaların temiz bir fotokopisi çekilerek bir kenara ayrılıyordu. Akşamüstü sürenin bitmesine az bir zaman kala, önce İngiltere Büyükelçiliği okulunun hazırladığı BESG NEWS adlı gazete bitti. Biraz sonra da TED Ankara Koleji'nin hazırladığı TED NEWS.

Geleceğin gazetecileri bilgisayarların başında Haberler hazırlanıyor, dünyanın 6 ülkesine dağıtılmak üzere Londra'ya geçiliyor...

Yorucu bir gün geçirdiler Ama iddialılar "Biz kazanacağız" diyorlar

O anda, iki gün durmadan çalışmanın verdiği yorgunluk unutuldu ve herkesi büyük bir mutluluk dalgası sardı. Şimdi sıra hazırlanan gazetelerin birer örneğinin yarışmaya gönderilmesine gelmişti Diğer ülkelerde hazırlanan gazeteler de aynı şekilde gönderilecek ve jüri tarafından en başarılı bulunan gazeteyi hazırlayan grup İngiltere'ye davet edilecekti. Nisan ayının ortalarına doğru sonuçlar ve kazananlar belli olacak. Ama şunu söylemekte yarar var: Hem Büyükelçilik okulunun gazetesini hazırlayan arkadaşlarımız, hem de TED Ankara Koleji'nden gelen arkadaşlarımız çok iddialı. İki grup da yarışmayı biz kazanacağız diyor. Ancak hemen ekliyorlar: "Yaşadığımız iki günü yaşamımız boyunca sevinçle hatırlayacağız". Galiba en güzel olanı da bu

Doğan Kardeşi

YARATANLAR

FE.

Ferruh Doğan anlatıyor...

DOĞAN KARDEŞ YILLARI...

Yıl 1945 .. 13 yaşında, karikatürcü olmaya kararlı, bir ortaokul öğrencisiyim. Çocuk ve mizah dergileriyle, gazetelere karikatürlerimi götürüyorum, basılıyor. Çizgilerimi, imzamı basılı görmenin sevincini, coşkusunu, sorumluluğunu yaşamaya başlıyorum.

İmzalarını basılı olarak gördüğüm, ülkemizin ünlü edebiyatçılarını, sanatçılarını, gazetecilerini tanıyorum. Bü

— Ah ne iyi ! Annemle babam kovalama oynuyorlar..

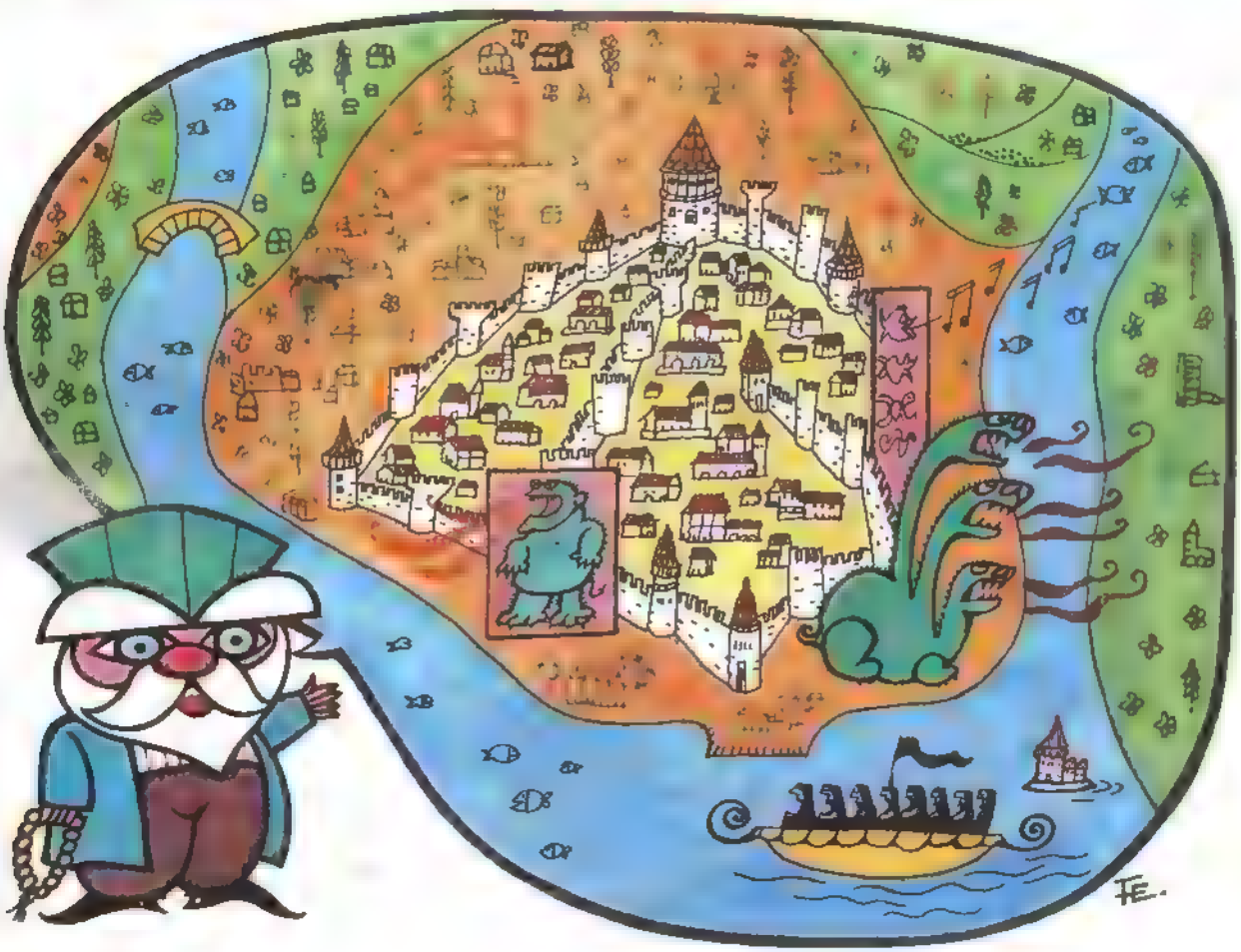

yuk karikatür ustamız Cemal Nadir Güler, bana, yeni bir çocuk dergisinin çıkacağını söylüyor ve beni derginin yaratıcısı Sayın Vedat Nedim Tör'e gönderiyor. İşte bu dergi Doğan Kardeş'tir. Derginin Tünel'deki ilk yönetim yerine gidiyorum, çizdiklerimle Vedat Nedim beni, yıllardır karikatür çiziyormuşum gibi karşıladı, 13 yaşındaki bir çocuğa bu denli yüreklendirici, güven verici davranışı beni çok gönendiriyor. Doğan Kardeş'in alışılagelmiş çocuk dergilerinden başka nitelikleri olacağını anlatıyor. Dergi çıkıyor, benim karikatürlerim, fotoğrafım ve bir tanıtım yazısıyla basılıyor. Derginin hem okuyucusu, hem çizeriyim artık Doğan Kardeş'te karikatürlerimi görmenin sevincini yaşamım boyunca hep yaşamışımdır.

Doğan Kardeş gerçekten yepyeni bir dergi oldu. Türkiye'de bir "Doğan Kardeş Çocukları" kuşağı oluştu Doğan Kardeş eğitimi yaratıldı, dergisiyle, yayınlarıyla, etkinlikleriyle. Ben de bu etkinliklerin, yeniliklerin içinde olmaktan övünç duymuşumdur

Yıl 1951... Doğan Kardeş'in çıkışından 6 yıl sonra derginin kapak karikaturlerini çizdim 19 yaşındaydım. Meslekten biri olarak yine Doğan Kardeş'teydim. Bu, güzel bir başlangıcın anlamlı bir devamıydı, benim için

Yıl 1965... Doğan Kardeş'in yayımlanışının 20inci yılını anlamlı bir şenlikle kutladık, Spor ve Sergi Sarayı'nda. İlk Doğan Kardeş'çilere Fuat İzer'in nefis çoğaltmalarından birer Hitit Çanağı verildi, armağan olarak Bu armağan evimde içinde bir saksı bitkisiyle, bana Doğan Kardeş'i yaşatıyor

Yıl 1974. . Bu kez de Doğan Kardeş'in 30uncu yayın yılını kutladık Kenterler Tiyatrosu'nda, yeni Doğan Kardeş okuyucularıyla Onlarla birlikte, biz ilk Doğan Kardeşçiler çocukluğumuzun coşkusunu yaşadık, yeniden..

Kızım Zeynep, oğlum Murat'ın da çizgileri Doğan Kardeş'te yayımlandı Onlar karikatürcü olmadılar ama Doğan Kardeş okuyarak yetiştiler.

Şimdi yaşım 57... Sız Doğan Kardeş'in yeni okuyucularına 44 yıl öncesinden duygularımı, anılarımı aktarmaya çalıştım. Doğan Kardeş bir güzel okuldur, bir kuşağın simgesidir. Hep yaşamasını dılıyorum

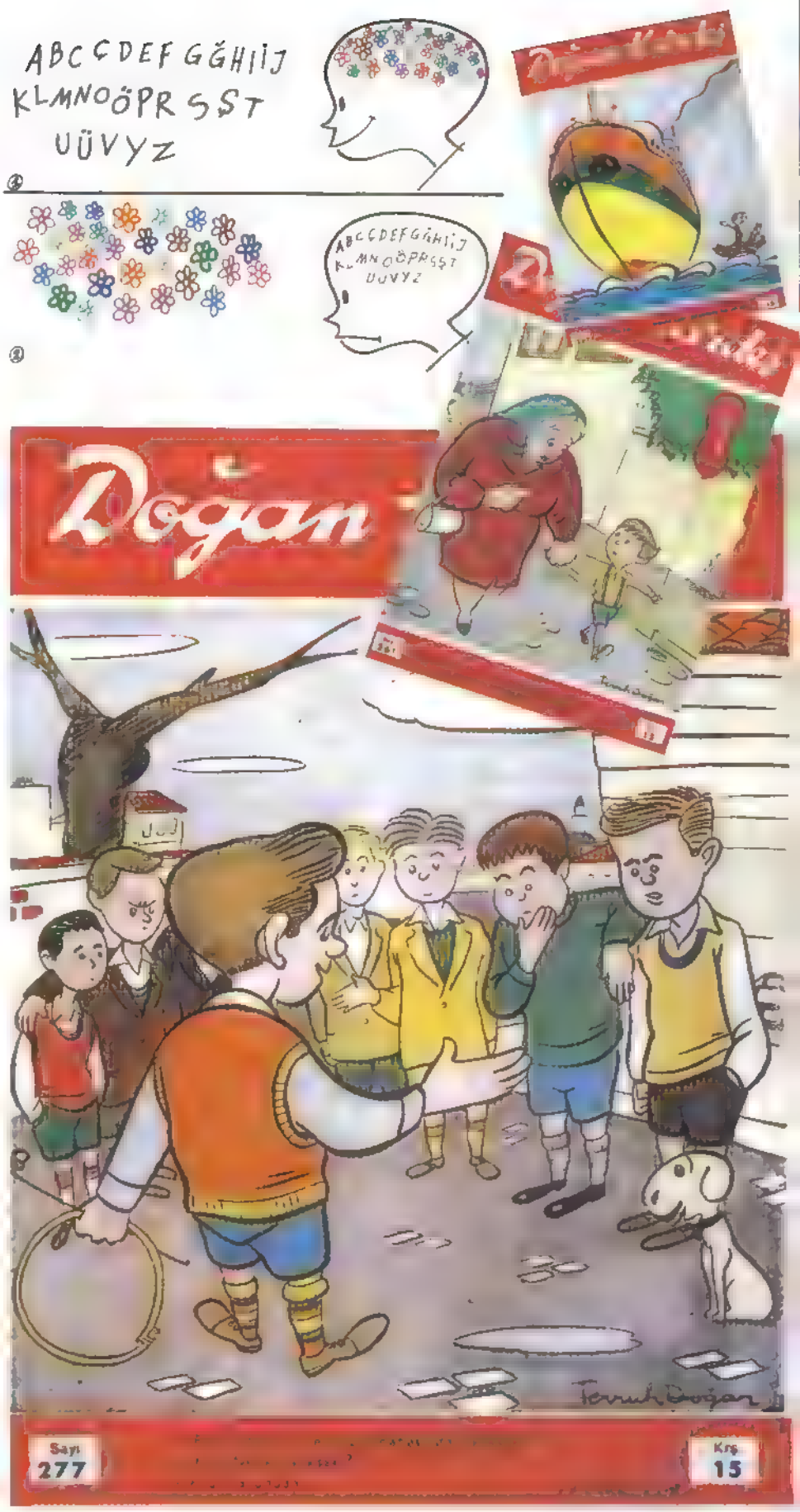

Yazan: Tarık GÜNERSEL
Çizen: Kemal AYDABOL

Tarama
BlackBishop

—ÇAPI 1 CM OLAN KÜÇÜK BİR DAİRE ÇİZİP BUNA DÜNYA DESEK, GÜNEŞİ NE BÜYÜKLÜKTE BİR DAİRE OLARAK ÇİZMEMİZ GEREKİR?

—YAKLAŞIK 110 CM OLMALI ÖBÜR DAİRENİN ÇAPI! ÇİZİP BAKIN FIRSAT BULDUĞUNUZDA.

—İYİ FİKİR. PEKİ KAÇ KİLOMETRE GÜNEŞİN ÇAPI?

—YAKLAŞIK 1,5 MİLYON KİLOMETRE, BAYKAL.

—ŞİMDİ DE GÜNEŞLE İLGİLİ BAŞKA TEMEL BİLGİLERE BAKALIM İSTERSENİZ. BİLİYORSUNUZ, AY DÜNYANIN ETRAFINDA DÖNÜYOR, DÜNYA DA GÜNEŞİN. PEKİ GÜNEŞİN GALAKSİMİZİN MERKEZİ ETRAFINDA DÖNDÜĞÜNÜ BİLİYOR MUYDUNUZ?

—ÖYLE Mİ? İLGİNÇ!

KÜTLE : 330.000 x DÜNYA

HACİM: 1.300.000 x DÜNYA

YÜZEYDEKİ SICAKLIK : 6000°C

MERKEZİ SICAKLIK : 15.000000°C

GERÇEK DÖNÜŞ SÜRESİ: 25 GÜN.

GÖRÜNEN DÖNÜŞ SÜRESİ: 27 GÜN.

DÜNYADAN ORTALAMA UZAKLIK : 150.000.000 KM

-PEKİ SİZCE KAÇ YILDA TAMAMLIYOR BİR TURUNU?
-BİN YILDA FİLAN MI?
-225 MİLYON YILDA.
-VAY VAY VAAY!
-BU TURA "KOZMİK YIL" DENİR.
-PEKİ ŞU RESİMDE NEDEN LEKELER VAR?
-ASLINDA LEKE DEĞİL ONLAR. PARLAMA OLAN YERLER.
-PARLAMA MI?
-EVET. KÜÇÜK PARLAMALAR 15 DAKİKA, BÜYÜKLERİ İSE 1,5 SAAT SÜRER BAZEN.
-PARLAMALARIN BİZE ETKİSİ OLMAZ MI?
-ŞİDDETLİ PARLAMALAR, PATLAMALAR, TELSİZLE HABERLEŞMEYİ ETKİLİYEBİLİR, BAZI RADYO YAYINLARINI KESİNTİYE UĞRATABİLİR, PARAZİTE YOL AÇABİLİR.
-GÜNEŞTE SIRF HİDROJEN Mİ VAR?
-YO, GÜNEŞİN YÜZDE 70'İ HİDROJENDİR, YÜZDE 28'İ HELYUM. AYRICA KARBON, AZOT, OKSİJEN, KÜKÜRT, DEMİR FİLAN DA BULUNUR.
-PEKİ IŞIK NE KADAR ZAMANDA ULAŞIR DÜNYAYA?
-YAKLAŞIK 8 DAKİKADA. IŞIĞIN SANİYEDE 300 000 KM YOL ALDIĞINI DÜŞÜNÜRSENİZ...
-EVET, EPEY UZAĞIZ GÜNEŞTEN, BİZE EN YAKIN YILDIZ OLSA DA.

Güneşin bugün kü durumu
_BİLİYOR MUSUNUZ, GÜNEŞTEKİ "LEKELERİ" İLK GALİLE GÖRMÜŞTÜ, TELESKOBUYLA.
_ÖYLE Mİ?
_EVET 1610 YILINDA DİN ADAMLARI ÇOK KIZMIŞ ONA
_PEKİ GÜNEŞTE YANAN NE? ODUN KÖMÜR DEĞİL HERHALDE!
_HİDROJEN. GÜNEŞ SANİYEDE 4 MİLYON TON HİDROJEN "YAKITI" TÜKETİR.
_ÖF ÖF! ACABA KAÇ YAŞINDA GÜNEŞ?
_5 MİLYAR. BİR YILDIZIN HAYAT HİKAYESİ SÖYLE GÖSTERİLEBİLİR: BÜYÜK BİR TOZ VE GAZ BULUTU YOĞUNLAŞIRSA YILDIZ OLUR. UZUN SÜRE AYNI ŞEKİLDE PARLADIKTAN SONRA KIRMIZI BİR DEV OLUR; DERKEN UFALIR, HİDROJEN BİTİNCE KARARIR GÜNEŞİN MERKEZİ UFAL
MAYA BAŞLIYACAK. SONRA GÜNEŞ KOCAMAN BİR "KIRMIZI YILDIZ" HALİNE GELECEK. DÜNYADA HAYAT SONA ERECEK, O ZAMAN. YANACAK HİÇ GAZ KALMADIĞINDA GÜNEŞ UFALIP DÜNYADAN DA KÜÇÜK BİR "BEYAZ CÜCE" OLACAK SICAKLIĞI UZAYA DAĞILDIKÇA KARARACAK UZAYIN SİYAHLIĞINDA GÖZÜKMEZ OLACAK.
_DAHA NE KADAR ÖMRÜ VAR ACABA?
_EH, 5 MİLYAR YILI DAHA VAR, HESAPLARA GÖRE.
_BİZİM ENDİŞE ETMEMİZE GEREK YOK YANİ!
_ÖYLE.

BİLİM VE SAĞLIK

UNUTMAYIN! GÜNDE ÜÇ KEZ YEMEKLERDEN SONRA!...

Dişlerimiz vücudumuzun en sert organı olduğu halde, çok çabuk çürüyebiliyor. O halde ne yapmalı?

Pırıl pırıl dişlere sahip olmak ne güzel bir şey! Gülen arkadaşlarınızın bembeyaz dişlerini görmek hoş bir duygu yaratmaz mı içinizde? Güzel dişlere herkes gıpta eder. Peki hepimiz dişlerimizin güzel ve sağlıklı görünmesi için üzerimize düşeni yapıyor muyuz? Gerçi diş doktorundan korkmanın hiç gereği ve anlamı yok, ama gene de ihmalimiz yüzünden çürüyen dişlerimizin tedavisi için, dişçi koltuğuna oturmak pek keyifli değil.

Bu yazımızda, dişlerinizi tanımanız ve bakımını düzgün yapmanız için sizlere yardımcı olmaya çalışacağız. En iyisi sorular sorup, yanıtlarını verelim

• Vücudumuzun en sert organı olduğu halde, dişlerimiz niçin hızla çürüyebiliyor?

Dişlerin yapısı, bakteriler tarafından çürütülmesi için elverişlidir. Bakım eksikliği ve beslenme alışkanlıkları da dişlerimizin çürümesinde rol oynar. Ağzımız, nemli ve sıcak olması nedeniyle, mikro canlılar için çok uygun bir çoğalma yeridir. Bu nedenle ağzımızda milyonlarca bakteri yaşar. Yediğimiz yemekler, özellikle şekerli besinler, bu minik canlılar tarafından kullanılır ve asite dönüştürülür. Bakterilerin ürettiği bu asit, diş minelerine zarar verir

• Başka diş hastalığı var mı?

Evet, en sık rastlanan ikinci hastalık, diş eti iltihabıdır. Bu hastalığın nedeni de gene bakterilerdir. Bu bakterilerin zamanla diş minesi üzerine, dişetine yapışması hem çürüklere neden olur, hem de diş taşlarını oluşturur.

• Bu bakterilerden nasıl kurtuluruz?

Diş ve dişeti üzerindeki zararlı bakteri tabakalarından hemen kurtulmak gerekir. Bunun için de dişleri doğru ve düzenli bir şekilde fırçalamalıyız. Diş macunlarında bulunan fluorid maddesi, diş minelerini sertleştirir, onları asite karşı korur. Mikropları öldürür.

• Diş macunu, dişleri korumak için yeterli midir?

Tabii ki değil. Fluorid maddesi, diş minelerini etkileyebilmesi için enaz iki dakika ağızda kalmalıdır. Ayrıca diş minelerine yapışan mikro canlıları dişlerden söküp atmak için dişleri üç dakika fırçalamak şarttır. Bunu hiç bir zaman unutmayın. Ayrıca nasıl fırçalayacağınızı da öğrenmeniz gerekir: Dişlerin yan yüzlerini iç yüzlerini ve çiğneme yüzlerini fırçaya dairesel hareketler yaptırarak fırçalamalısınız. Dişeti arasına giren bakterileri ve yemek kırıntılarını temizlemek için de, fırçayı diş etinden yukarı doğru kullanmalısınız.

• Diş macununda neler vardır?

Diş yüzeylerini temizleyen, diş minelerini sertleştiren, çürümeleri önleyen ve ağıza hoş bir koku veren diş macununda 7 madde vardır: Mekanik temizleyici, nemlendirici, köpük verici, tadlandırıcı, koruyucu, su, bağlayıcı. Mekanik temizleyiciler, sürtünme yoluyla diş yüzeylerine yapışan maddeleri söküp atarlar. Nemlendirici maddeler, diş macununu kurumaktan korur. Diş macunlarının ana etkin maddesini ise, yukarıda belirttiğimiz gibi fluorid oluşturur.

• Diğer canlıların da diş sorunu var mı?

Bazı canlılar diş hastalıkları konusunda biz insanlardan daha şanslıdır. Örneğin köpekbalıklarının dişleri düzenli olarak yeniden çıkar. Timsahlar yaşamları boyunca 20 kez diş çıkartır. At ve ineklerde diş çürüğüne pek rastlanmaz. Kedilerde ve köpeklerde diş çürüğü oranı yüzde 10'dur. Ama maymunların dişleri, bizler gibi, çabuk çürür

• Diş temizliğinde [illegible] ni nedir?

Fırçamız eski ve yıpranmış olmamalıdır. Fırçanın başı küçük, kılları birbirine paralel ve uçları yuvarlatılmış olmalı. En önemlisi bir fırça iki üç ayda bir yenilenmelidir.

Son sözümüz: Günde 3 kez yemeklerden sonra! Unutmayın!

dedemle ben

"hoşçakal pipo!"

Kemal GÖKHAN '89

dedemin şu meşhur piposunu sanırım siz de biliyorsunuz... fokurdata fokurdata tüttürmeye bayılır...

annem de şikayet eder durur...

dedeme pipoyu neden içtiğini sordum:

... dedi.. bunun üzerine babam:

dedem homurdanarak odasının yolunu tuttu...

ben, o gece, yatmadan önce, biraz bu konuyu düşündüm...

sonunda çok güzel birşey geldi aklıma! **HAH-HAA!** ben dedeme pipoyu bıraktırırım...

yıldızlı bir gece keyifli bir **"yeni gün"**ün habercisidir...

...ve ertesi sabah...

annem epeyce şaşırdı... elbette emziklerimi saklamamıştı. ben de gidip eczaneden bir tane aldım...

dedem gazetesini okurken hep böyle heyecanlanır...

..ben sadece bu heyecan anından yararlanıp...

...ufak bir değişiklik yaptım.

dedem **"sevdiği için"** pipo içiyordu değil mi?

dedem pipo içmeyi bıraktı... bu konuda kısa ve öz bir konuşma yaptı:

DOLU DOLU ANADOLU

TROİA SAVAŞI

Daha önce kuruluş öykülerini anlattığımız Troia kentinin başına gelenleri Homeros'dan dinleyeceğiz demiştik. Şimdi destana kulak verip, neler olduğunu kısaca özetleyelim.

Eski çağlarda savaşlar uzun sürermiş. Troia savaşı da tam on yıl sürmüş. Ama İliada destanı bize savaşın son altı gününü anlatır. Yıllarca süren savaşta, ne Troia düşmüş, ne de Helena'yı kurtarmaya gelen Akalar geri çekilmişler. Troia'ya Anadolu'nun diğer kentlerinden de yardım gelmiş. Akalar ise, diğer komşu kentlere saldırıp, yağmalıyormuş. Hem büyük, hem de ünlü komutanlarından Akileus ve Agamemnon, böyle bir yağma sırasında iki genç kızı kendilerine esir etmişler. Ama katırdı [illegible] kızlardan birinin Apollon'un rahibinin kızı, diğerinin ise bir kral kızı olduğundan haberleri yokmuş. Apollon kendi rahibine yapılan bu saygısızlığa öyle kızmış ki, Aka ordusuna veba salgını yollamış. Ordu vebadan kırılıp döküle dursun, diğer Aka önderleri rahiplere danışmış. O sırada kızın babası rahip, kızını geri vermezlerse, veba salgınının daha da süreceğini söylemiş. Bunun üzerine Agamemnon kızı geri vermeye razı olmuş.

İşte destan bu olayla başlar. Eğer merak eder de, destanın tümünü okursanız, kahramanlıkla ve heyecanla dolu dizelerle karşılaşırsınız. Zaman zaman savaşa tanrılar karışmış, teke tek döğüşler yapılmış, akıl almaz doğa olayları yaşanmıştır.

Kalelerin sağlam, [illegible] Troia uzun süre dayanmış saldırılara. Savaş-

tan bıkanlar, bitsin diye "Manelaos ile Paris çarpışsın, kızlarını paylaşsınlar, bu onların davası" demişler. Ama bu da sonuç vermemiş. Troia'ya yardıma gelen kentlerin önderleri de söylenmeye başlayınca, Priamos'un yenilmez oğlu yiğit Hektor, her zaman olduğu gibi atılmış ön saflara. Akaların hiç bir zaman sırtı yere gelmez savaşçısı, Ahileus'un can dostu Patroklos'un dikilmiş karşısına. Bir vuruşta yere sermiş onu. Ama bunu duyan Ahileus, intikam hırsıyla bir kere daha yanıp tutuşmuş

Teke tek dövüşecekmiş Hektor'la Hektor çoktan razıymış buna. Karısı engel olmak istemiş, yalvarıp yakarmış kocasına.

"Ah kocacığım, bu hırs yiyecek seni,
yavruna, talihsiz karına acıma yok sende.
dul kalmama, biliyorum, az gün var,
Akalar üstüne saldırıp öldürecekler seni
Sensiz kalmaktansa toprak yutsun beni daha iyi.
Benim senden başka dayanağım yok,
alıp götürdüğü zaman ölüm seni,
yalnız acılar kalacak bana."

Ama Hektor için daha önemliymiş vatanı:

"Ben de düşünüyorum bunları,
ama savaştan çekilirsem bir korkak gibi,
Troia erkeklerinden utanırım,
bakamam uzun entarili kadınların yüzüne.
Troialılarla en önde döğüşmeyi öğrenmişim.
Ama bir gün yok olacak kutsal İlion.
Köleliğe sürüklenirken çığlığını duymaktansa,
dağlar gibi toprak örtsün beni daha iyi."

Amansız bir döğüşten sonra, taraf tutan tanrıların hilesiyle yenilmiş Hektor. Çünkü Ahileus için yapılan silahlar öyle kusursuzmuş ki, Homeros ancak yüzlerce dizeyle dile getirebilmiş bu silahları. Acımasız, gözü dönmüş Ahileus, Hektor'un ölüsünü atlara bağlayıp, insafsızca sürüklemiş kaç kez surların etrafında. Bu da yetmiyormuş gibi, ancak nice yalvarmalardan sonra ölüsünü babasına vermiş

Hektor'un cenaze töreniyle biter destan. Ama olaylar daha bitmemiştir. Savaşla Troia'yı alamayacaklarını anlayan Akalar bir hile düşünmüşler. Akalar içinde kurnazlığı ile ünlü Odysseus (Odüsseus) bir fikir atmış ortaya. Planlar yapılmış ve hemen uygulanmış. O gece Aka ordusu, Troia önündeki kampını kaldırmış. Askerlerin bir kısmı gemilere binip, Bozcaada arkasında saklanmışlar. Bu sırada önceden yapılmış olan koca man tahta bir at, Troia surları önünde durmuş. Ama atın içinde, Akaların en yiğit savaşçıları varmış. Troialılar Akaları gitti sanmışlar. Atı da Savaş Tanrıçası Athena'nın armağanı diye içeriye almaları gerektiğini düşünmüşler.

Troialılar sabah bir bakmışlar ki, Akalardan eser yok. Atın içeri alınmasına Rahip Laokoon karşı çıkmış, ama boşuna. Zaten koca at sığmamış kapıdan. Tanrıçanın buyruğunu yerine getirip, atı sokmak için surları da yıkmışlar. Sonunda at içeriye girmiş. Gece büyük şölenler düzenlenmiş. Şaraplar, yemekler su gibi akmış Geç vakte kadar kurtuluşu kutlamışlar. Sözde tahta at onları kurtaracakmış. Herkes sarhoşmuş nöbetçiler bile... Ve böylece sızıp derin uykuya dalmışlar. Ama birden atın karnındaki koca kapak açılmış, içinden Akalı askerler çıkıp, Troialılara saldırmış. Bütün askerler öldürülmüş. Korkunç acılar yaşamış Troia halkı. Erkekler öldürülmüş, kadınlar esir alınmış. Şehir yağmalanmış. Sonra da değerli eşyalar gemilere yüklenmiş Kentte alevler yükseliyormuş koca koca Tıpkı Kraliçe Hekabe'nin rüyasındaki gibi

Homeros'un destanlarından ikincisi olan Odysseia, Odysseus'un savaştan sonra yurda dönüş macerasını anlatır. Troia savaşı bitmez tükenmez bir konudur antik yazarlar için

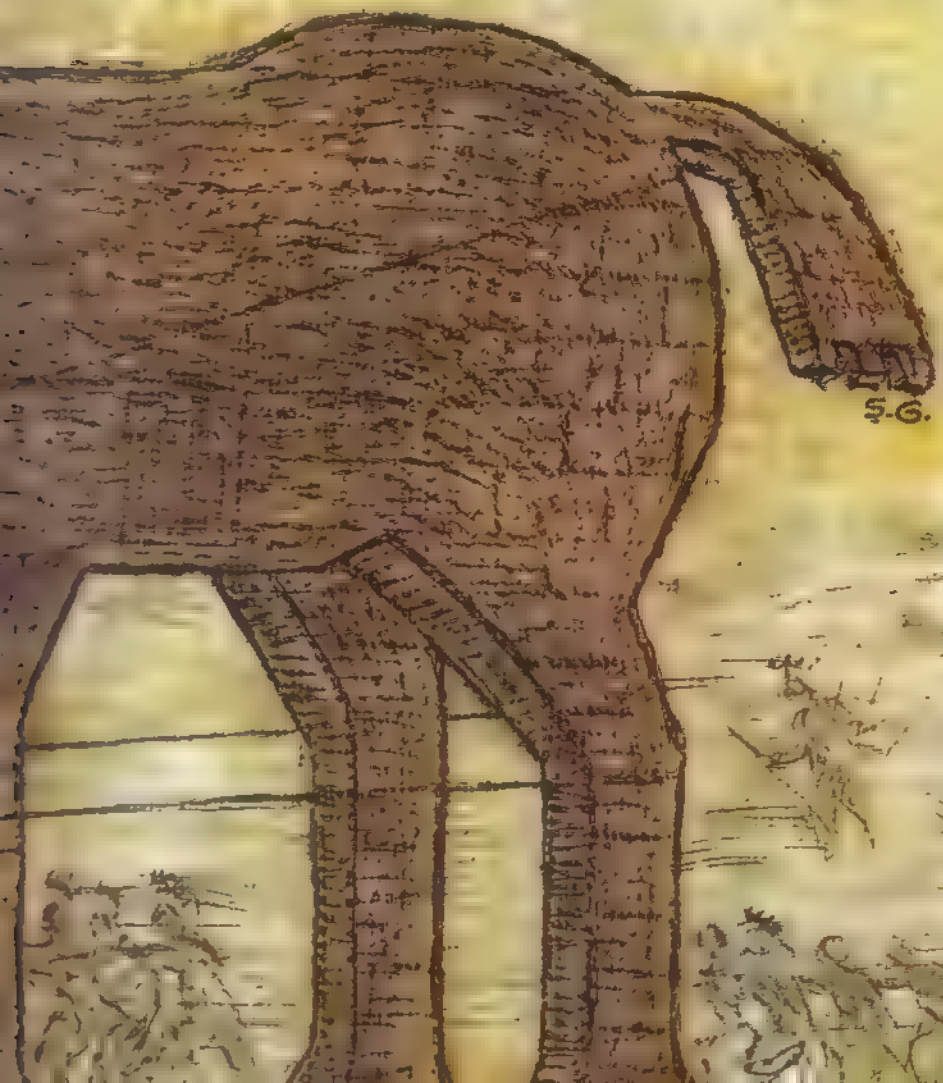

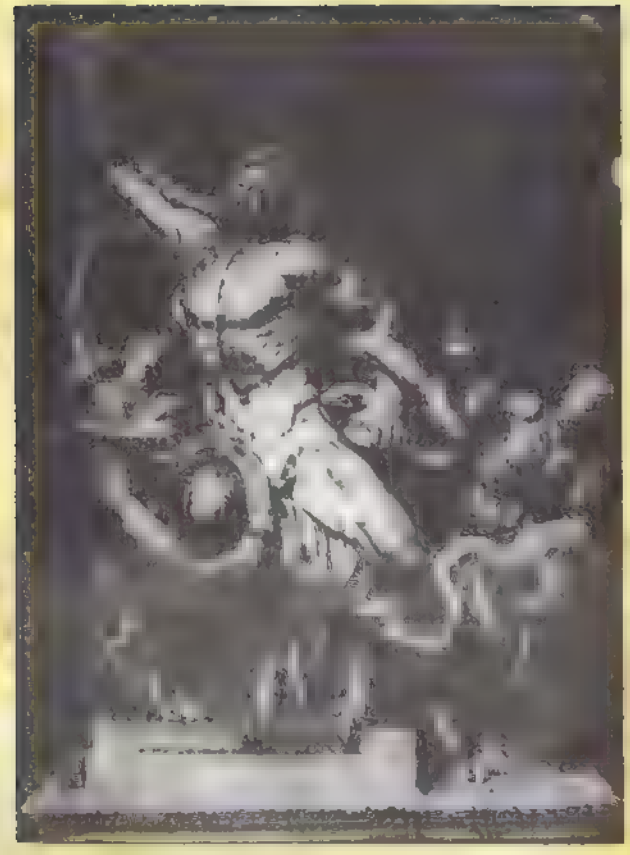

LAOKOON:
Troialı bir rahiptir. İlyada destanında adı geçmez ama ünlü Romalı ozan Vergilius tahta at macerasında ondan söz eder. Tahta at için kurban kesilmesi görevi Laokoon'a verilmiştir. Tam kurban kesilirken, denizden iki büyük yılan çıkmış, rahibin iki oğluna saldırmıştır. Rahip, çocuklarını kurtarmak istemiş ama yılanlar üçünü de öldürmüştür. Troialılar bunu, tahta atın içeri girmesine karşı çıktığı için, tanrıların bir cezası diye yorumlamışlardır. Çünkü heykel tanrıların bir armağanıdır ve içeri alınmalıdır. Bu olay bu gün, Roma'daki Vatikan Müzesi'nde sergilenmekte olan ünlü bir heykele konu olmuştur.

AKHILLEUS (Ahileus):
Akaların en büyüğüdür. Efsaneye göre Ahileus'un annesi onu kutsal bir ırmağa batırmış ve gövdesini silah geçirmez hale getirmiş, ama topuğundan tuttuğu için, bir tek buradan yara alabilirmiş. İliada Destanı'nda sözedilmez ama daha sonraki efsanelerde, Ahileus'un topuğundan vurularak öldürüldüğü söylenir.

GÜLMEK YOK!

Bisiklet ne zaman bir uçak kadar hızlı gider?

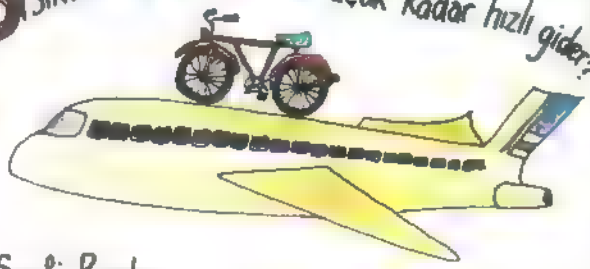

Seyfi Baydar

Uçağın içindeyken

Bir Van kedisini nasıl tanırız?

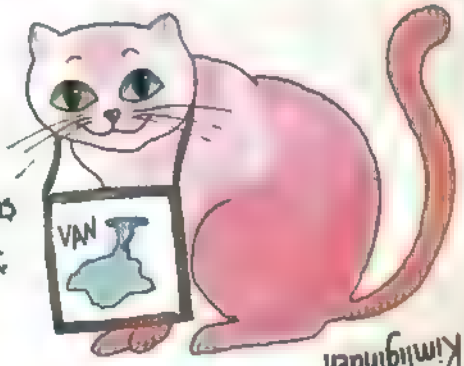

Ceren Göğüş
İpek Saraç

Kimliğinden

Hiç diş ağrısı çekmeden dişleri dökülen şey nedir?

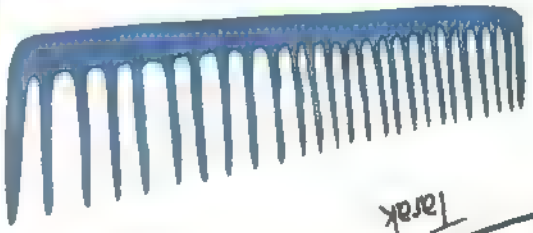

Nurcan Çakmak

Tarak

Bu nedir?

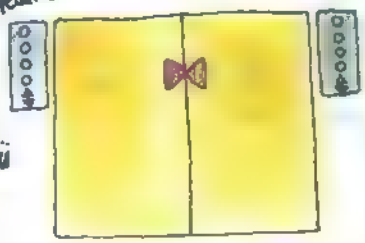

Nurcan-Evren Ülkü

Asansörün kapısına papyonu sıkışmış bir garson

Dört tane bir ile 13 nasıl yazılır?

1111

Ceren Göğüş
İpek Saraç

11 + 1 + 1 = 13

Deniz neden tuzludur?

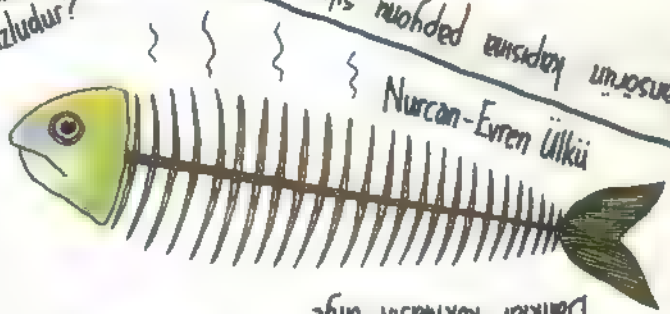

Nurcan-Evren Ülkü

Balıklar kokmasın diye

Aç ve bakımsız file ne denir?

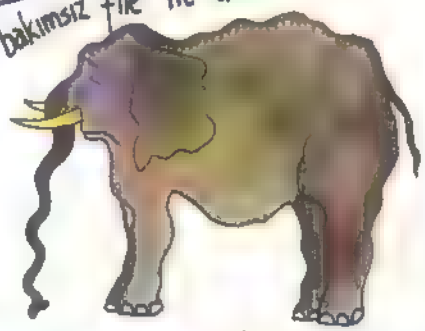

Nurcan
Çakmak

Sefil

Bir yılan, bir karıncayı yutmuş Karınca yılanın karnında giderken, hangi şarkıyı söyler?

Kamucan
Yalçın

Uzun ince bir yoldayım

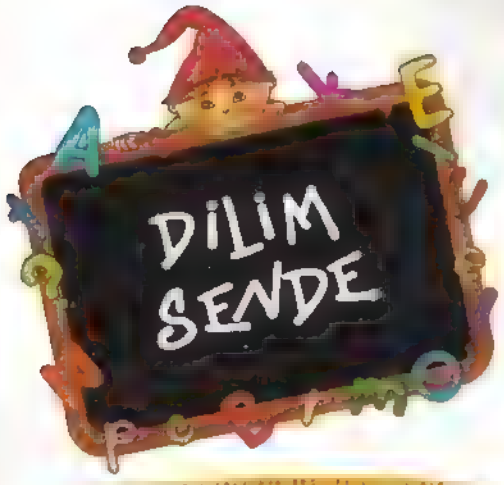

DİLİMİZİ KORUYALIM

İşte bir gazete haberinden alınmış bir cümle:

"İki işi birbirine karıştırma alışkanlığından olacak, bunu **hafsala**sına sığdıramıyor."

Türkçemizde **hafsala** diye bir sözcük bulunmuyor. Yazan kişi **havsala** demek istemiş.

Havsala ise şu anlama geliyor: Bir şeyin olabileceğini anlayıp kavrama ve yerinde bulma yeteneği.

Arapçadan dilimize geçen bu sözcüğün bir anlamı daha var, ama bugün kullanmıyoruz. Havsala, anatomide **leğen** sözcüğünün de karşılığı.

Havsalayı bugün birtakım deyimlerde kullanıyoruz: Havsalası almamak, havsalasına sığdıramamak gibi.

Sözcükleri doğru kullanmak zorundayız. Eğer bir sözcüğün anlamını kesin olarak bilmiyorsak sözlüklere bakmalıyız. Yoksa, yukarıdaki gibi sözcükleri yanlış yazarak hiçbir anlamı olmayan şeyler söylemiş oluruz.

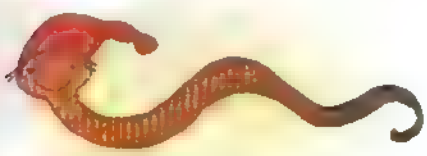

KİMLİK

BASİT CÜMLE

İçinde bir tek yargı bulunan cümlelere **basit cümle** denir.

Bu cümlelerde tek yargı bulunur. Bunun içinde yalnızca bir tek duyguyu, bir tek düşünceyi, bir tek isteği, bir tek olayı anlatır bu cümleler.

ÖRNEK:
Bu dergi hoşuma gidiyor.
Su içmek istemiyorum.

ÜÇ DEYİM BİR ATASÖZÜ

Ne dağda bağım var, ne çakaldan davam: Benimsediğim bir nesne, bir taraf, bir sav yok ki ona saldıranların karşısında olayım.
Nereden esti: Nereden aklına geldi?
Nohut oda, bakla sofa: Çok küçük, çok dar bir ev.

•

Nisan yağar sap olur,
mayıs yağar çeç olur.
(çeç: Harmandaki tahıl yığını)

NOT DEFTERİ

Belli bir gün ya da tarih bildirmeyen gün ve ay adları küçük harfle yazılır.

ÖRNEK:
Her perşembe Boğaz'da geziye çıkardı.
Ankara'ya ekimde gidip aralıkta dönecek.

DİLİMİZİN USTALARI

ORHAN VELİ KANIK

Bu ayın 13'ü cumhuriyet dönemi şairlerinden **Orhan Veli Kanık**'ın 75. doğum yıldönümü.

Orhan Veli 13 Nisan 1914 tarihinde İstanbul'da doğdu. Ankara Gazi Lisesi'ni bitirdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'ndeki öğrenimini yarıda bıraktı. Milli Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosu'nda memurluk yaptı. 1947 yılında memurluktan ayrılıp **Yaprak** dergisini çıkardı. 14 Kasım 1950'de beyin kanamasından öldü. Mezarı Rumelihisarı'nda.

İlk şiirleri arkadaşları **Melih Cevdet Anday** ve **Oktay Rıfat**'la 1936'da **Varlık** dergisinde yayımlandı. Şiirleri büyük ilgi gördü. Sağlığında kendisinden çok söz edildi. Çağdaş Türk şiirinin kurucularından oldu. Şiiri birtakım kalıplardan, yıpranmış benzetmelerden kurtararak, daha kısa, daha basit bir biçime soktu. Yalın bir halk dili kullandı. Yergi ve espriden yararlanarak gündelik yaşantılar üzerine yazdı.

Şiir kitapları: **Garip**, **Vazgeçemediğim**, **Destan Gibi**, **Yenisi** ve **Karşı**. Bunlar daha sonra **Bütün Şiirleri** başlığıyla yayımlandı. Orhan Veli, ayrıca düzyazılar da yazdı. Şiir çevirileri yaptı.

İşte Orhan Veli Kanık'tan bir şiir:

FENA ÇOCUK

Mektepten kaçıyorsun,
Kuş tutuyorsun,
Deniz kenarına gidip
Fena çocuklarla konuşuyorsun
Duvarlara fena resimler yapıyorsun
Bir şey değil,
Beni de baştan çıkarıyorsun
Sen ne fena çocuksun

SAYILARIN TÜRKÜSÜ

YAĞMUR KARADENİZ

Sayılar ne çok
Denizdeki balıklar kadar çok
Topraktaki karıncalar kadar
Gökteki yıldızlar kadar
Çok sayı var

0 (Sıfır)
Sayıların ilki
Bir'le on,
On'la yüz eder
Tek başına yok değeri
İçi boş ceviz kadar...

1 (Bir)
Yaşı küçüktür ama
Birincidir her yarışta
Çok sevse de birdirbiri
Oynayamaz tek başına

2 (İki)
Sayıların ikizi
İçinde, iki tane bir gizli
Güzel yazım çocukları
...lar belki

3 (Üç)
Üç ayaklı örümcek
Koşar duvarda
İkinciden sonra gelir
Dördüncüden önce
Üçüncüdür her yarışta

4 (Dört)
Kuş ayağı
Üç küçük parmağı var
Hani biri kırılmış mı?
Yardım edin azıcık,
Yürüyün zavallıcık

5 (Beş)
Şişman kuş
Var karnında beş yumurta
Satsam,
Beşi beş liradan
Kaç lira eder acaba?

6 (Altı)
Beş'in bir büyüğü
Baş aşağı duruyor
Kedi gibi bükmüş kuyruğunu
Mışıl mışıl uyuyor
Altı yılda de benziyor

7 (Yedi)
Belinde kuşağı var
Burnu gerive bakar
Yedi bastona benz...
Dedemin elindeki

8 (Sekiz)
Tam sekiz numaralı
Gözlük takmış gözüne
Neye baksa garibim
Hepsini çift görürmüş

9 (Dokuz)
Beli bükülmüş nine
Sekiz'den sonra, on'dan önce
Tin tin gider evine
Ters çevirip bakınca
Dokuz, altı'ya benzer

10 (On)
Biri "bir", öteki "sıfır"
Yan yana gelince ikisi
Kocaman "on" ederler
On'a "düzine" de derler

Sihirli Çaydanlık

Tarama
BlackBishop

Resimleyen:
Şakir GÖKÇEBAĞ

Bir zamanlar çay içmeyi çok seven bir rahip varmış. Çayını her zaman kendisi yaparmış ve kullandığı çaydanlık için çok titizlenirmiş. Birgün bir eskici dükkanında demirden yapılmış çok güzel bir çaydanlık bulmuş. Eski ve paslı bir çaydanlıkmış ama rahip, pasın altındaki güzelliği görebiliyormuş. Çaydanlığı satın alıp tapınağına getirmiş ve pası gidene kadar da temizlemiş, cilalamış. Tapınakta yaşayan üç genç öğrencisini çağırmış ve "Bakın, ne güzel bir çaydanlık aldım, bugün", "Şimdi biraz çay yapalım" demiş ve çaydanlığı mangaldaki kömür ateşinin üzerine oturtmuş. Suyun kaynamasını beklerken, aniden çok acayip bir şey olmuş ve çaydanlıktan bir porsuk kafası, bir porsuk kuyruğu ve dört küçük porsuk ayağı çıkmış.

"Oh, çok sıcak" diye bağırmış çaydanlık. "Yanıyorum, yanıyorum" diyerek çaydanlık ateşten atlamış ve küçük ayakları ile odanın etrafında koşmaya başlamış.

Yaşlı rahip çok şaşırmış ama çaydanlığını da kaybetmek istememiş. "Çabuk, çabuk" demiş öğrencilerine, "kaçırmayın, yakalayın onu."

Öğrencilerden biri bir süpürge kapmış, öbürü bir ateş maşası, diğeri de bir maşrapa alıp çaydanlığın arkasından koşmaya başlamışlar. Sonunda onu yakaladıklarında porsuk kafası, porsuk kuyruğu ve dört küçük porsuk ayağı kaybolmuş ve ortaya tekrar alelade bir çaydanlık çıkmış.

"Bu çok acayip" demiş rahip. "Büyülü bir çaydanlık olmalı bu, buralarda böyle bir şey istemeyiz, bundan kurtulmalıyız".

Tam o sırada tapınağın yanından bir eskici geçiyormuş. Rahip çaydanlığı alıp dışarı çıkmış ve ona demiş ki: "Bu çok eski bir demir çay-

danlık, sana çok ucuza satacağım Bay Eskici. Sana göre değeri ne ise o kadar öde".

Eskici çaydanlığı el tartısında tartmış ve çok az bir paraya satın almış. Yaptığı alışverişten memnun olarak ıslık çala çala evinin yolunu tutmuş.

O gece eskici yatağına yattığında evin içi çok sessizmiş. Aniden bir ses duymuş. "Bay Eskici, Bay Eskici."

Eskici gözlerini açmış. "Beni çağıran kim?" demiş ve bir mum yakmış.

Bir bakmış ki başucunda çaydanlık duruyor, porsuk kafası, porsuk kuyruğu ve dört küçük porsuk ayağı ile. Eskici çok şaşırmış. "Sen benim bugün rahipten aldığım çaydanlık değil misin?" demiş.

"Evet benim" demiş çaydanlık. "Fakat ben alelade bir çaydanlık değilim. Ben kılık değiştirmiş gerçek bir porsuğum ve adım da "Şans getiren" anlamına gelen Bumbuku. O yaşlı adam beni ateşin üzerine koydu ve yaktı beni. Ben de ondan kaçtım. Ama sen bana iyi muamele edersen, beni iyi beslersen ve ateşin üstüne hiç koymazsan seninle kalırım ve sana şans getirir, seni zengin ederim."

"Bu çok acayip" demiş eskici. "Beni zengin etmek için sen ne yapabilirsin?"

"Çeşitli gösteriler yapabilirim" demiş çaydanlık, kuyruğunu sallayarak. "Senin yapacağın tek şey beni seyretmek isteyen insanlara bilet satıp bana gösteri hazırlamak."

Eskici bunun harika bir fikir olduğunu düşünmüş. Hemen ertesi gün, bahçesinde küçük bir tiyatro inşa etmiş ve bir yazı asmış. "Bambuku, Sihirli Şans Çaydanlığı ve Harika Gösterileri."

Hergün daha fazla insan geliyormuş Bambuku'yu seyretmeye. Eskici ön tarafta biletleri satıyormuş, tiyatro dolunca da içeri girip davul çalmaya başlıyormuş. Bambuku sahneye çıkıp dans ediyor ve her çeşit akrobasi yapıyormuş. Herkesin en çok beğendiği gösteri Bambuku'nun bir elinde kağıt şemsiye, öbür elinde yelpaze ile ip üzerinde yürümesi imiş. Herkes bunun harika bir gösteri olduğunu düşünüyormuş. Bambuku'yu pek çok alkışlıyorlarmış. Her gösteriden sonra, eskici Bambuku'ya yemesi için çok lezzetli pirinç kekleri veriyormuş.

Eskici o kadar çok bilet satmış ki sonunda çok zengin olmuş. Bir gün Bambuku'ya demiş ki: "Hergün böyle gösteri yapmaktan çok yorulmuş olmalısın. Artık çok param var. Seni tapınağa götüreyim, orada sessiz, sakin yaşa."

"Eh biraz yoruldum" demiş Bambuku. "Tapınakta sessiz ve sakin bir yaşam sürdürmek isterim ama o yaşlı rahip beni gene ateşin üzerine koyup yiyecek de vermeyebilir."

"Sen herşeyi bana bırak demiş" eskici. Böylece ertesi gün Bambuku ile beraber tapınağa gitmiş eskici. Yanına büyük bir miktar para ve Bambuku'nun sevdiği keklerden almış.

Rahibe olan biten herşeyi anlatmış ve tapınak için getirdiği paranın hepsini rahibe verip demiş ki: "Lütfen, Bambuku'nun burada ebediyen sakin bir şekilde yaşamasına izin verin ve getirdiğim pirinç kekleri ile onu besleyin, hiçbir zaman da ateşin üzerine koymayın."

"Tabii" demiş rahip "onu tapınağın hazine dairesinde şeref köşesine koyacağız. O gerçekten sihirli bir şans çaydanlığı, bilseydim önceden de ateşin üzerine koymazdım."

Daha sonra rahip öğrencilerini çağırmış. Çaydanlığı bir sehpanın üstüne, kekleri de öbür sehpanın üstüne koymuşlar. Rahip sehpanın birini, öğrencileri de öbürünü taşıyarak eskici ile beraber Bambuku'yu hazine dairesine taşımışlar, önüne de kekler koymuşlar.

Söylendiğine göre, bugün Bambuku hâlâ o tapınağın hazine dairesinde durmaktadır ve orada çok mutludur.

ORMANGİLLER

BİZİ YAŞATAN DOĞA

Tarama
BlackBishop

UTANGAÇ, KİBAR VE PEK SEVİMLİ...

Bugün dünyada topu topu 700 tane panda kalmış durumda. Çok zor üreyen, yalnız bambu ile beslenen bu iyi huylu yaratıkları korumak için Çinliler seferber olmuş durumda.

Öyle ki, pandaları korumakla görevli Çinli sayısı pandaların sayısından daha çok...

Evvel zaman içinde, dünyanın en yuksek bolgelerinden birinde, Tibet'te yaşayan bir kadın çoban varmış. Bu kadın çoban bir gün yavru bir hayvancığın çok iyi tanıdığı çığlıklarını duymuş. Hemen çığlıklara doğru koşmuş, koşmuş... Bir de ne görsün? Bir leopar, yavru bir pandayı pençeleri arasına almış, parçalamaya hazırlanıyor . Hemen yavru pandayı kurtarmaya çalışmış. Ama pandayı kurtaramadığı gibi, kendisi de leopanın pençeleri arasında can vermiş.. Pandalar da bu olaydan sonra yas tutmaya karar vermişler ve işte gözlerinin çevresindeki siyah halka da bu yasın işaretiymiş .

Pandaları bilirsiniz, değil mi? Panda gördünüz mu, diye sormuyoruz, çünkü dünyada sayıları o kadar az ki, sadece 700 tane kalmışlar. Çin'in Seçuan bölgesinde 30 bin kilometre karelik dar bir alanda yaşam mücadelesi veriyorlar. Ama onları görmediniz-se bile fotoğraflarından tanırsınız. Kimbilir, belki de çoğunuzun evinde oyuncak pandalar vardır.

Sayıları durmadan artan Çinliler, giderek ormanlık bölgelere yayılmışlar, ormanları yoketmişler; doğal barınakları bozulan pandaların da sayıları azalmış 10 yıl önce 900 tanecik kalan pandaların sayısı bu süre içinde 200 daha azalmış ve 700'e düşmüş

Pandaların başlıca yiyeceğinin bambu olduğunu biliyor musunuz? Bambuya bayılırlar. Bambu yiyebilmek için panda nesli, yüzbinlerce yıllık evrim süresi içinde, özel yetenekler ve organlar geliştirmiş. Örneğin bambuyu kavrayabilmek için bileklerinden bir tür altıncı parmak çıkmış. Kocaman, geniş ve yassı azı dişleri geliştirmişler. Panda, altıncı parmağının yardımıyla, otururak ve bambu kamışını elinde tutarak kemirebilir. 22 saat poposu üzerinde otururak bambu yiyebilir. Başka memelilerde bu ozellik yoktur.

Pandaların bu bambu sevgisi, bambuya bağımlılıkları, nesillerinin böyle hızla tükenmesinde diğer bir etken olmuş Bambunun kalmadığı yerde pandalar da yaşayamıyor. Pandaların sevdiği bambu türü de öyle kolay yetişmiyor. Bazı bambular 15 yılda, 40 yılda veya 100 yılda bir çiçek açıyor Çiçek açtıktan sonra tohumlar yere saçılacak, yeni bambular büyüyecek de pandalar yiyecek! Düşünün, pandaların işi ne kadar zor!

Pandalar öyle kedi gibi kolay ve hızla üreyen hayvanlar da değiller. Dişi panda, ancak iki üç yılda bir kez yavrulayabiliyor. İki yavrusu olmuşsa, sadece birini emzirebiliyor ve ona 18 ay boyunca bakıyor. Yeni doğan panda bebek, kör, tüysüz ve sadece bir kaç yüz gram ağırlığında. Panda bebek, özenli bakılmazsa, ölüyor

Yeryüzünde doğanın bir simgesi kabul edilen pandaların bir düşmanları daha var. Panda avcıları. Pandalardan elde edilen misk, geleneksel tıp için çok değerli bir madde Bu nedenle de pahalı. Gerçi panda avlamak yasaklanmış. Panda avcıları yıllarca hapishanede kalmayı göze almak zorunda. Ancak panda avcılığının tamamen ortadan kalktığı söylenemez.

Çin hükümeti geçmiş yıllarda, bazı batılı ülkelere bu pandalardan hediye ettiler Amerika'da, Almanya'nın Berlin kentinde bir de İngiltere'de hayvanat bahçelerinde birer veya ikişer panda var. Bakımları ve üremeleri zor olduğu için, hayvanat bahçelerinin en pahalı hayvanları sayılıyorlar. Üç yıl önce Amerika'daki panda doğurmuş ve dünya çapında olay olmuştu. Ne yazık ki yavrularından sadece biri yaşayabildi

Utangaç ve kibar olan, gözlerinin çevresindeki siyah halkalarla çok dikkat çeken, miki maus kulaklı ve çocuk su görünümüyle çok sevilen pandaların yokolmaktan kurtulması için çok çalışılıyor. Çin'de pandaların doğal yerlerindeki ihtiyaçlarını karşılamak ve bakımını yapmakla görevli Çinli sayısı, pandaların sayısından daha çok.

Ayılara özgü olmayan niteliklere sahip olmalarına rağmen, ayı sınıfına dahil edilen pandaların yeryüzünde yaşamlarını sürdürebilmeleri insanların elinde. Bulundukları bölgeleri insandan arındırmak şart. Çinliler, bambu kalmayan bölgelerdeki pandaları başka bölgelere yerleştiriyorlar. Ama bütün bu çabalar, acaba panda neslinin yeryüzünden silinmesini önleyebilecekmi?

İnsanoğlu, önce yokettiği bu sevimli hayvanı, şimdi de kurtarmak için milyonlar harcıyor. Hayvanlar, insanlar da dahil bütün canlılar alemının birer üyeleri. Onların giderek yokolması, insanın kendi evinden bir kişinin, iki kişinin eksilmesi anlamına gelmez mi?

Düşünsenize çocuklar, çevremızde kediler, köpekler, kuşlar olmasaydı, yaşamımız ne kadar yavan ve yoksul olurdu. Değil mi?

BAŞKA ÜLKELER

ÇİN EFSANESİ

BAŞKA İNSANLAR

Anlatan: **Gülten Dayıoğlu**

Sevgili okuyucularım, sizleri şaşırtacak bir haberim var. Ben, geçtiğimiz günlerde Çin'e gittim. Bu görkemli gezinin adı: ÇİN EFSANESİ idi.

Gelin, sevgili Doğan Kardeş'in sayfalarında, Çin Efsanesi'ni birlikte yaşayalım.

Biliyorsunuz, efsane, eski çağlardan beri söylenegelen, olağanüstü varlıkları ve olayları konu edinen, düşsel söylencelerdir. Ama, Çın Efsanesi, öyle değil. Sizlere nüfusu bir milyarı aşan KOCA ÇİN'i gerçeklere dayanarak anlatacağım. Masallarda olduğu gibi ellerinizi bana uzatın. Gozlerinizi yumun. Hep birlikte Çın'e gidiyoruz. Bu geziyi, masal kuşu zümrütü anka'nın sırtında değil, Çin hava yollarına ait (CA-AC) demir kuşun karnında yapacağız.

Çın'le ilk tanışmam, İlkokul, tarih, coğrafya derslerinde olmuştu. Çinlilerin, Türk saldırılarından korunmak için koca Çin seddi'ni yaptıklarını, o zaman öğrenmiştim. Pek de şaşırmıştım doğrusu. Sonra, Sarımak'ı, Gökırmak'ı, Pekin'ı Şahghay'ı ve daha birçok özellikleriyle Çin'i belleğime yerleştirmiştim

Marko Polo'yu okuduğumda, Çin'e karşı merakım ve ilgim artmaya başlamıştı Pearl Buck'ın (Bu yazarlar ve eserleriyle ilgili geniş bilgiyi, ansiklopedilerden edinebilirsiniz). Çin'de geçen romanlarını okumaya başladığımda, artık liseliydim Bu kitaplarda Çinî daha da yakından tanıma olanağı buldum. Merakım daha bir arttı. Bu meraka bir de gezi tutkum eklenince, Çin'i adeta özlemeye başladım. Ne var ki, Çin, kendine özgü bir yönetim şekli benimsemişti. Bu yüzden kapılarını, uzun yıllar yabancılara kapadı. Ancak, yakınlarda turist kabul etmeye başladı. Çin'e gitmek, oldukça zorlu bir yolculuğu göze almak demekti. Her şeyden önce, yol gözümde büyüyordu Ama, yine de gezi coşkusu ve merak ağır bastı. Eşimle birlikte, Çin yollarına düştük

Yolculuk, Atatürk hava limanından başladı. Gezi tutkunu, Çin meraklısı yirmiyedi kişi, küçük ve eski model, bakımsız bir Çin uçağına doluştuk. Yüz elli kişilik uçakta, toplam otuzbeş kişiydik. Özel uçaktaymışız gibi koltuklara serilip uzandık. Elimizdeki Çin'le ilgili kitapları okumaya başladık. Böylece, ilk durağımız Ürümcü'ye kadar sürecek olan, yedi saatlik uçuş başladı.

ÜRÜMCÜ

ÜRÜMCÜ, Çin'in Sincan özerk bölgesinde, bir milyon nüfuslu bir kent Tiyenşan dağlarının eteklerine kurulmuş olan bu kentte, Uygur veKazak'lar yaşıyor. Sincan, uçsuz bucaksız Çin topraklarında, küçük bir Türk ve müslüman adası görünümünde.

Ürümcü, Ankara'nın, otuz yıl önceki durumunu andırıyor. Sokaklarda gezerken konuştuğumuz herkes, Türkiye'mizi tanıyor. Ülkemizden, ulusumuzdan, sevgi, övgü ve özençle söz ediyorlar

Kent meydanında birbiriyle koklaşan bir çift at heykeli var. Burada ya-

şayan Türkler'de, geleneksel at sevgisi hâlâ sürmekte

Ürümcü müzesini geziyoruz. Atalarımızın ev edindiği, gerçek yörük çadırları, müzenin göz kamaştırıcı bölümünü oluşturuyor. Oldukça ilkel durumda olan müzede, mumyalar, bölümü çok çarpıcı. Herbiri, sanki, yeni gömülmüş gibi. Öylesine etli kemikli ki! İnsana ürperti veriyor. Rehberin dediğine göre, bu mumyalar, iki bin yıllıkmış.

Başı gövdesinden kesilerek ayrılmış, genç erkek mumyası ile yüz yüze gelince, öyle bir korktum ki! Hele, ikibin yılın ötesinden, gülümseyip duran genç kadın mumyası, iliklerimi titretti Ürümcü'lü mumyalar, bir çok gece, düşlerime konuk oldu.

Sokaklara ızgara düzenekleriyle, hava lokantaları kurulmuş. Büyük küçük herkes, bıçak gibi keskin ayaza aldırmadan, yiyip içip duruyor.

Kaldırımlara konmuş bilardo masalarının çevresi, gençlerle sarılmış, onlar da eksi oniki derece soğukta, neşe içinde bilardo oynuyorlar

Ürümcü'nün pazaryeri, öylesine renkli ve neşeli bir ortam ki! İnsanın gözleri kamaşıyor. İçi coşuyor. Ürümcü halkı yoksul. Giyim kuşamları pek derme çatma. Ama, yüzlerinden sağlık ve neşe fışkırıyor. Yoksulun, onurlusu, efendisi, Ürümcülü soydaşlarımız. Türkçe'mizi öyle tatlı öyle güzel konuşuyorlar ki!

PEKİN

Ürümcü'den Çin'in başkenti Pekin'e geçiyoruz. Burası, yedi sekiz bin yıllık geçmişi olan, efsanevi bir kent. Uçak, Pekın hava alanına inerken, yüreğim, kuş gibi çırpınmaya başlıyor. Kolay mı, Tarih boyunca, batılıların düşlerini süsleyen, zenginliği, sarayları, imparatorlarının masalsı yaşamları, özgün gelenekleri, ipeği, barutu, kağıdı, gizemli yaşam biçimi ile dillere destan, masallara konu olmuş, koca Çin'in başkentine geliyoruz.

Bugünkü Pekin, gökdelenlerle donatılmakta olan, şantiye şeklinde bir kenti andırıyor. Kenar semtlerde, eski Çin'den kalma sokaklarla, tarihsel pagodalar ve YASAK KENT olmasa, Pekın'de düşlediğimiz Çin'i bulmak olanaksız

Kentin caddeleri, havaalanı gibi. Bu geniş yollarda, amansız bir sel gibi bisikletli yolcu akıyor. Pekin'in nüfusu on milyon. Buna karşılık altı buçuk milyon bisiklet var. Yediden yetmişe herkes, caddelerin, bisiklete ayrılmış bölümünde, sabahtan akşama değin, pedal çeviriyor. Bunca insan, nereden

Yazarımız Gülten Dayıoğlu, gittiği ülkelerin çocuklarına özel bir yakınlık duyuyor

gelir, nereye gider, ne yapar? Turistlere bu soruların yanıtı verilmiyor. Burada da kaldırımlara bilardo masaları konmuş. Kimi gençlerin giysiler, batı insanı gibi ama, çoğunluk askerlerinkini andıran giysilere bürünmüş. Kadınlar da çokluk asker görünümünde Bu yüzden, kimi Çin'lilerin kadın mı erkek mi olduğunu anlamak zor

Pekin sokaklarında gezerken, durmadan, rehberimize soru yağdırıyoruz.

Çin'li Çocuklar, altı yaşında okula başlıyor. Dokuz yıl zorunlu öğretim görüyorlar Çin alfabesi, hece ve seslere dayalı. Her sözcüğün tek anlamı var. Bu yüzden, okuma yazma öğrenmek çok zor. Bir öğrenci, ancak dört yılda okuma yazmayı sökebiliyor. Bu arada, latin alfabesi de öğretiliyor.

Rehberimiz, bu konuda ilginç bir açıklama yapıyor. Okuma yazmayı söken bir çocuk, ikibin hece öğrenmiş oluyor. Sekiz bin hece bilen, yüksek öğrenim görmüş oluyor. Bilginler ise oniki bin hece bellemek zorunda.

Çin'de, köyden kente ya da bir kentten ötekine, göç etmek yasak. Hele hele başkent Pekin'e taşınmak olanaksız.

Nüfusun artışı, Çin'in başına dert olmuş. Bu yüzden, kadınların tek çocuktan başka doğum yapması yasaklanmış. Ama, ara sokaklarda çocuktan geçilmiyor

Çin'de evler ısıtılmıyor. Sadece devlet daireleri, oteller sıcak. Yeni yapılan site konutlara, merkezi ısıtma düzeneği konuyor

Çin'li rehbere, halkın yaşam biçimini soruyoruz. Gülüyor. "Yaşam biçimi diye bir şey yok ki!" diyor. Ve ekliyor: "Halk, haftanın altı günü çalışır. Yalnız pazar günleri tatil yapar. Herkes evine öylesine yorgun dönüyor ki! Evlerde siyah beyaz televiyon var. Ailelerin tek eğlencesi bu TV'ler. Zaten herşey çok pahalı."

Pekin'in ara sokaklarında da Ürümcü'de olduğu gibi tavuk, ördek, işkembe, paça, mantı gibi yiyecekler satan, tezgahlar ve halk kantinleri var Buralar öylesine kalabalık ki!

1979'da Çın ile Rus'lar kapışmış. Çın'lilerın savaş yöntemi sanırım, saldırmaktan çok savunu oluyor. Çin seddini de bu amaçla yapmamışlar mıydı? Şimdi Pekin içinde, bir başka savunma alanı olan, yeraltı sığınaklarını geziyoruz

Çin'liler, Ruslar'ın Pekin'e saldıracağını hesaplayarak, kentin altına, akıl almaz planlarla tüneller açmışlar. Bu sığınaklar, aydınlık, ferah. Pekin'in altında adeta bir başka kent oluşmuş. Şimdilerde bu sığınakları, turistik amaçlarla kullanmaya hazırlanıyorlar. Sığınakların bölge planlarının resimlerini çekmemize izin yok.

Pekin'de caddeler, hep birbirine paralel. Ya da birbirlerini dik kesiyor. Yokuş, viraj, söz konusu değil. Bu geniş caddelerde, bisiklet dışında pek az taşıt var. Koskoca Pekin'de, bin beşyüz otomobil bulunuyor. O da devlet adamlarıyla elçilik ve inşaat şirketlerinin. Halk için otobüs var. Trafik öylesine yavaş akıyor ki! Saatte kırk km. kuralını, hiç kimse çiğnemiyor.

Pekin içinde yaptığımız gezi, bana pek ilginç gelmedi. Kentin gözdesi yasak şehri, daha sonra gezeceğiz. Yol üstünde, ondördüncü yüzyıldan buya-

Çin kültüründe masalsı hayvanların büyük yeri vardır

na 1929 yılına kadar kullanılan, ünlü Pekin rasathanesi ilginç. Yasak kentin görkemli kuleleri, duvarları, Cennet mabedinin gözalıcı pagodası...Bunları şimdilik karşıdan gosteriyorlar. Gezi programına göre, önce, Kral mezarlarını göreceğiz.

KRAL MEZARLARI

Kral mezarları, Pekin'den seksen km uzakta. Oraya otobüsle iki saatte ulaşıyoruz. İmparator mezarları (Kral mezarı dememize kızıyorlar) yüksekçe bir dağın eteğine yapılmış. Burada, Çin mimarisinin en guzel özelliklerini yansıtan onbeş mezar var. Ancak, sadece ikisi açılmış bu mezarların. İmparatorların mumyaları, kendilerine ait özel eşyalarla birlikte, oksijeni alınmış odalarda bulunuyormuş. Mezarlar açılınca, eşya ve mumyalar kısa sürede bozulmuş. Bu yüzden ötekileri açmıyorlar

Mezarlar alanına, bizim Bozdoğan kemerlerini andıran bir kapıdan gırıyoruz. Birden önümüze, ikı yanında heykeller bulunan, bakımlı, geniş güzel bir yol çıkıyor.

Yolu süsleyen hayvan heykelleri, ımparatorun ruhunu koruyormuş. Akıl almaz ustalıkla yapılan bu heykeller, gerçek gibi. Filler, develer, aslanlar, ejderhalar, dev kuşlar yanında, çeşitli hayvanların karışımından oluşma, çok korkunç masal canavarları var.

Daha sonra ünlü devlet büyüklerinin heykelleri başlıyor. Herbiri öylesine canlı, onurlu ve kasıntılı ki!

Sonunda mezarlara ulaşıyoruz İmparatorların cesetleri, kırk metre derinde bulunuyor. Üstte tören salonları var. Burada, mezarlardan çıkan eşyalar sergileniyor. Herbirini ayrıntısıyla anlatmak güç. Ama, gördüklerimi şöyle özetleyebilirim:

İmparatorun mumyası çürümüş Ama, başındaki taçla ayaklarındaki mücevherle süslü çizmeleri bozulmadan kalmış. Taçlı mumyadan bir süre gözlerimi alamıyorum. Bir de Çin'ın dillere destan ipeklerinin dokunduğu tezgah, bozulmadan günümüze ulaşmış. Dörtyüz yıl önce ölen ımparatorun mezarına, gözkamaştırıcı taçlar, takılar, oklar, sadaklar, taraklar, kap kacak mücevherlerle bezenmiş altın sımle dokunmuş, kumaşlar konulmuş. Bu değerli hazine, bu gün, dört yüz yıl öncesinin görkemli ve efsanevi Çin yaşamına tanıklık ediyor.

İmparator mezarlarına yakın bir yerde, öğle yemeği yiyoruz. Ama, yedığım içtiğim, içime sinmiyor. Yüreğim yine pır pır edip duruyor. Neden mi? Biraz sonra, dillere destan ÇİN SEDDİNİ görmeye gideceğiz de ondan

Benimle birlikte Çin Seddi'ne geliyorsunuz, değil mi sevgili okuyucularım?

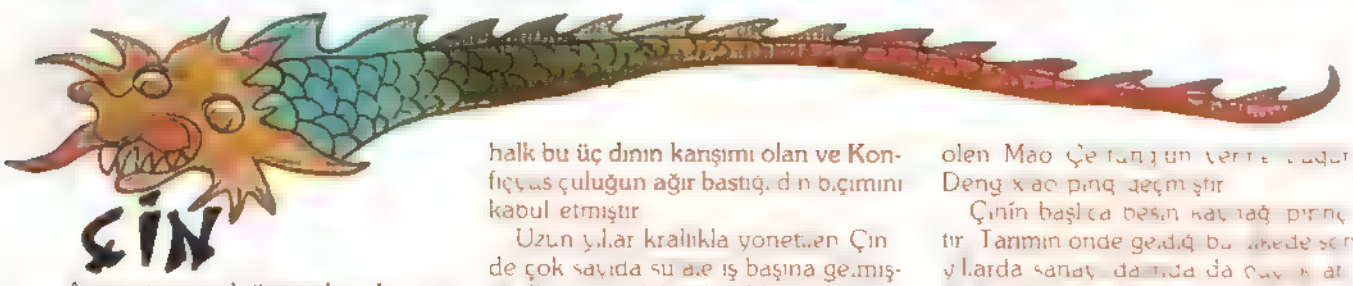

Asya kıtasının doğusunda çok geniş bir alanı kaplayan Çin'in 9 milyon 561 bin kilometre karelik yüzölçümü vardır. Nufusu dunya nufusunun dortte birine yakındır. Başlıca dağlar Himalaya, Tienşan ve Nanşan dır. Başkenti Pekin olan Çin Halk Cumhuriyetinin çok eskilere dayanan uygarlığı vardır. Büyük dinler ve buluşlar burada doğmuştur. Kağıt matbaa pusula barut ipek gibi buluşlar onde gelir. Çin de üç büyük din doğmuştur. Konfiçyüsçülük, Teo çülük - Buda cılık. Bugünkü halk bu üç dinin karışımı olan ve Konfiçyüsçuluğun ağır bastığı din biçimini kabul etmiştir.

Uzun yıllar krallıkla yönetilen Çin de çok sayıda sulale iş başına gelmiştir. En son sulale olan Mançu sulalesinin 1911 yılında tahtı bırakmasıyla Cumhuriyet yönetimine giren Çin İkinci Dünya Savaşından sonra büyük bir gelişme göstermiştir. Mao Çe tung taraftarı komünistler ile Çankayşek taraftarı milliyetçiler arasında iç savaş çıkmış. 1949 yılında iktidar Mao Çe tung'a geçmiş ve başkent Pekin olmak üzere Çin Halk Cumhuriyeti kurulmuştur. Geri çekilmek zorunda kalan Çankayşek Formoza da Milliyetçi Çin Hükumetini kurmuştur. 1976 yılında ölen Mao Çe tung'un yerine Lüğür Deng xiao ping geçmiştir.

Çinin başlıca besin kaynağı pirinçtir. Tarımın önde geldiği bu ülkede son yıllarda sanayi dalında da büyük atılımlar olmuştur. Çin'in uygarlık tarihi tarih öncesi çağlara kadar uzanmaktadır. Bu devirlerden kalma bir çok pişmiş toprak kaplar, taş ve kemik aletler bronz eşyalar ele geçmiştir. Daha sonraları her sulale sanat alanında yeni usluplar geliştirmiştir. Çin denince akımıza ilk gelen porselendir. Değişik tarzdaki mimarisi de büyük ilgi çekmektedir. Ayrıca ipekçilik, minecilik, lakecilik, resim ve seramik alanındaki ustalıkları da dikkate değer özelliklerindendir.

KAHRAMAN Hügo

BÜYÜLÜ FASULYE

1-HÜGO: Gözünü budaktan sakınmayan bir "TRUBADUR". Trubadurlar, Ortaçağ Avrupasında gezginci halk ozanlarıydı.
2-BİSKOTO: Hügo'nun can yoldaşı, akıllı bir ayı.
3-KARABUYA: Kötü yürekli cadı. Sonunda cezasını çekecek.
4-NERGİS: Hügo'nun kaderi
5-KRAL RİGULE
6-HAVYARKES: Kralın başakcısı
7-KLODABER: Sımarık prens.
8-MUNECCİMBAŞI
9-KİRAZ: Tatlı peri.
10-ORLİNGO: Yeşillerin atası.

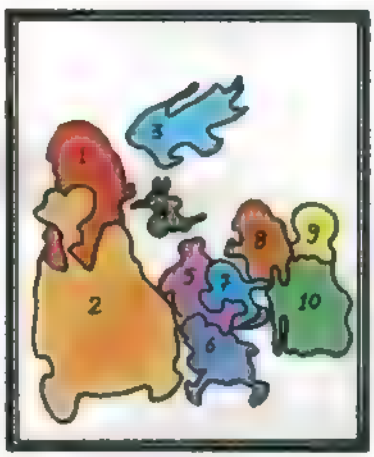

©Editions du Lombard

AĞUSTOS AYINDA PIRIL PIRIL GÜPEGÜZEL BİR GÜN. KRAL RİBULE'NİN SATOSU, SICAK YAZ GÜNE. ŞİNİN ALTINDA UYUKLUYOR..
AYAYAY!
HINZIR VELET! KLODOBER SENİ BİR ELİME GEÇİRİRSEM!.
HAHAHA!.. BENİ YAKALAYABİLMEK İÇİN, O ŞİŞKO GÖBEĞİNİ SIRTINA ALMALISINIZ!
SATODA GÜNLER PEK KEYİFLİ GEÇMİYOR GALİBA ASKER?
BU ŞEYTAN VELET, BÜTÜN GÜN ÖNÜME GELENİ FASULYE BOMBARDIMANINA TUTUYOR...
BÜYÜK ANNEM HER ZAMAN, "ÇOCUK YARAMAZ, İŞLER AYAZ" DERDİ!
AADY!
SEN GÖRÜRSÜN UFAKLIK! İSTER KRALIN OĞLU OL İSTER OLMA, SANA HADDİNİ BİLDİRECEĞİM!
HEHEHE!.. KOŞ BAKALIM OZAN, BORAZAN!!..
UUUF!..

HAVYARKES AMCA!
HÜGO! SENİ BURALARDA GÖRMEK NE GÜZEL, ASLANIM!
BURALARDA HER KÖŞEDEN FASULYE YAĞIYOR!
ÖFKEMİN ORTASINDA TOSLADIN BANA! BEN DE O HİNZİRA DERSİNİ VERMEĞE KOŞUYORDUM!
BOŞVER! UNUTALIM ONU DA, GEL SANA MUTFAKTA BİR ŞEYLER İKRAM EDEYİM! SEN DE GEZDİĞİN YERLERİ ANLATIRSIN BANA!
HARİKA OLUR, KARNIM MÜTHİŞ ACIKMIŞTI!
24.
HA! GENÇLER, SEVGİLİ KLODOBER'İMİ GÖRDÜNÜZ MÜ ACABA?
SATODA TUR ATMAKLA MEŞGUL EFENDİMİZ, TERCİHAN CANLI BİR HEDEFİN PEŞİNDE!
HAY ALLAH! BU HİNZİR OĞLAN YİNE LATİNCE DERSİNİ KAYTARIYOR!
O SIRADA ŞATONUN AHIRLARININ YAKININDA...
N'ABER İHTİYAR! AT GÜBRESİNDEN MEMNUN MUSUN? MANTARLARINI BÜYÜTÜYOR MU BARI?
BÜYÜTÜYOR, BÜYÜTÜYOR! AMA ŞENİN BURNUNU BÜYÜTTÜĞÜ KADAR DEĞİL. HAHAHA!
...HİHİHİHİHİ!
28
AAAAY!
...LAAALALAL! SEN DE PAYINI ALDIN İHTİYAR BAYKUŞ!
LÂNET OLASI KRALIN LÂNET OLASI VELEDİ!! AMOYA ADINA, BU HAREKETİNE PİŞMAN OLACAKSIN!
VABİHABİ, VİRÜEN!

PEKALÂ KÜÇÜK SERSERİ! DEMEK İHTİYAR BAYANLARLA ALAY EDERSİN, ÖYLE Mİ?!
BA ...BANA DOKUNMA CADI!.. YOKSA BABAM SENİ BİR SUCUK GİBİ IZGARA YAPAR!
HİHİHİ! YAŞLILARA SAYGI GÖSTERMEN İÇİN UFACIK BİR DERS VERECEĞİM SANA...
HAYIR!
PALEPUELDODİAL, VONESTOPU, KONFAGO!
HE, HE, HE! OLDU İŞTE! YENİ KRALLIĞINDA SANA İYİ EĞLENCELER, KÜÇÜK PRENS!
POF!
HAHAHA!.. ZAVALLI BÜCÜR! BAŞINA NELER GELDİĞİNİ HATIRLAMAYACAK BİLE!..
AMA!? NEREDE- NEREDEYİM BEN? NE OLDU BANA?!
BİRAZ SONRA...
HEYDİ KÂLİN, KÜÇÜK KLODO'MU GÖRDÜNÜZ MÜ?
GÖRMEK? HAYIR! ANCAK MESAJLARINDAN BİRİNİ ALDIM! ŞUNU DA SÖYLEYEYİM Kİ BU TÜR ŞAKALARDAN HİÇ HOŞLANMAM!
HAYIR EFENDİMİZ! BURAYA HİÇ GELMEZ! ESASEN HÜCRELERİN KAPILARI SIKI SIKIYA KİLİTLİ!
AYNEN ÖYLE EFENDİMİZ! HATTA ANAHTARLARINI BİLE BEN SAKLIYORUM!
YA SEN REDİYEMEZ, OĞLUMU GÖRDÜN MÜ?
ÖZÜR DİLERİM EFENDİMİZ, GÖRMEDİM!
ESASEN ZAMANIMI, SATONUN DÖRT BİR YANINA SERPTİĞİ FASULYELERİ TOPLAMAKLA GEÇİRİYORUM. OĞLUNUZ KÖTÜ YOLDA KAYIYOR!

İNSAN TABANLARINI YAĞLA-MAMALI REDİYEMEZ! AYAĞI KAYIVERİR SONRA!..
BOMM
TABAM!
ŞEYTAN VELET! NİYE DUĞUYO-ĞUM BİLMEM Kİ!?
KRALIN ÇOCUĞU DOSTUM, N'APARSIN, KRALIN ÇOCU-ĞU...
BANA KALSA, O VELETİ DOĞRUCA ŞU TENCEREYE ATARİM! AZ BİR-AZ HAŞLANIRSA BE.Kİ AKLI BAŞI-NA GELİRDİ!
LIYYYI AYŞŞ! UUAAH!
OUUAAAH! AYAYAY! PÜF PÜF! YANDIM!
UUAAY!
BİSKOTO!? NE OLDU?
İMDAT! YE-TİŞİN! BENİM, BEN, KOLODO-BER!
BÜTÜN AZİZLER ADINA, BU MÜM-KÜN DEĞİL!
NEEE? BUNUN İÇİN-DE BİR ŞEY Mİ VAR?
VAR VEYA YOK, EŞEK KAFALI BENİ HEMEN ÇIKA-RIN BURADAN.
FELÂKET Kİ FELÂKET! N'APICAZ ŞİMDİ?!
HEHE! BAKSANIZA, BELKİ DE O KÜÇÜK ŞEYTANDAN KURTUL-MAMIZ İÇİN DÜŞLEDİĞİMİZ FIRSAT TIR BU! NE DERSİNİZ? TENCE-REYE ATIVERSEM! HA?
BABA! BA-BAMI İSTİYO-RUM!
BU KADAR ŞAKA YETER HAYVANKESER! BUNU HEMEN KRALA GÖTÜRE-LİM!
SEVGİLİ MGYEM ANAMIZ, KULAK ZAĞLAĞIMIZI KOĞUYUN!

Tarama
BlackBishop

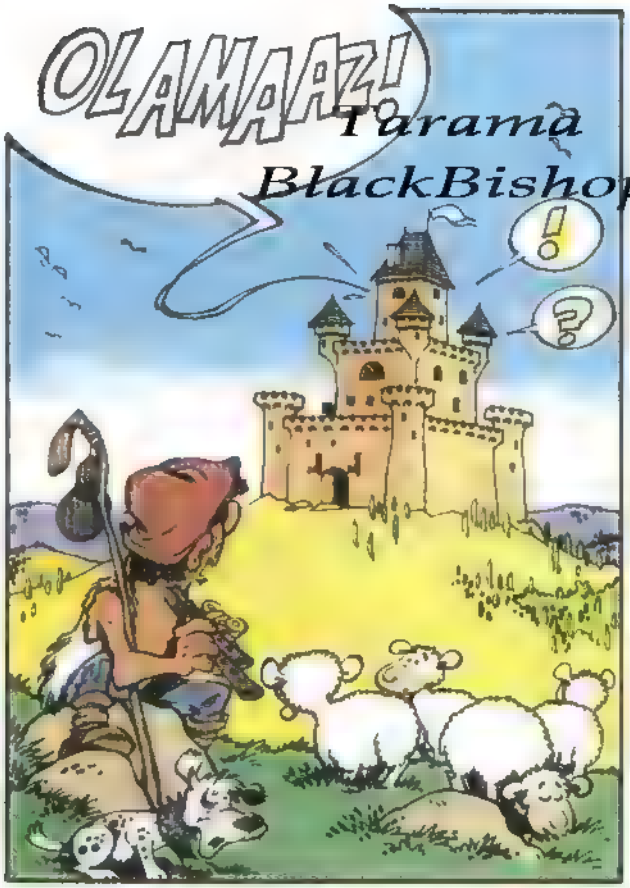

OH, NE GÜZEL!! BU KADAR GÜZEL BİR BÜYÜYE HİÇ RASTLAMAMIŞTIM! BU, İŞTE, GERÇEK BİR SANATKARIN İŞİ!
İYİ, İYİ, ANLADIK, SADEDE GEL MÜNECCİMBAŞI!
NE YAZIK Kİ, HAŞMETLİMİZ BU İŞ BENİM BİLGİLERİMİ ÇOK ÇOK AŞIYOR! ÜZGÜNÜM.
YİNE DEE.. BİR YOLU OLMALI! HAH!
KONUŞ MÜNECCİM BAŞIM! KAFANIN İÇİNDEKİ BÜTÜN DÜŞÜNCELERİ ALTINA ÇEVİRİRİM!
ORLİNGO'NUN SEBZE BAHÇESİ!
OĞAS! NEŞESİ?
... ORLİNGO, BİTKİLERİN ULU SİHİRBAZIDIR! YALNIZCA O, BU BÜYÜYÜ BOZACAK GÜCE SAHİPTİR!
HEMEN YOLA ÇIKIN SÖVALYELERİM! SİLÂHLANİN VE BANA BU BAHÇIVANI GETİRİN!
... ŞEEY, İYİ DE KARIM AİLESİNİ ZİYARETE GİTTİ, ÇOCUKLARA BENİM BAKMAM GEREKİYOR!
ZIRHIMI ONARSIN DİYE DEMİRCİYE VERMİŞTİM, ÇALDIRMIŞ!
BEN HASTALIKTAN YENİ KALKTIM, KUDÜS'TE KIZAMIK OLMUŞUM!
... OĞLUMUN BİR FASULYE TANESİNE DÜŞÜNDÜĞÜ GÜN BİR SÜRÜ İŞE YARAMAZI ŞATOMA DOLDURMUŞ OLDUĞUMU GÖRMEK NE FECİ! IHH, FARK, ÇOK AÇI, ÇOK!..
HİÇBİR ORDUNUN ELİNDEN BİRŞEY GELMEZ, EFENDİMİZ! BU SEBZE BAHÇESİ BİLİNMEZ ÖTESİ'NDE BULUNUR! BU YOLCULUĞU YALNIZ ÇOK CESUR BİRİ...
O DEDİĞİNİ NEREDEN BULACAĞIM PEKİ, HA?
BURADA EFENDİMİZ! BEN ORAYA GİTMEYİ KABUL EDİYORUM!!

NEE?... SEVGİLİ KÜÇÜĞÜMÜ, BU KIRTIPİL OZANA TESLİM Mİ EDECEĞİM YANİ?
FAZLACA SEÇME ŞANSINIZ YOK EFENDİMİZ! AMA BEN HÜGO'YU İYİ TANIRIM.... KORKUSUZ BİR GENÇTİR!
BİSKOTO İLE BEN, EĞER İSTERSENİZ AYI BİLE GÖKTEN YERE İNDİREBİLİRİZ! YETER Kİ İSTEYİN, ÖYLE DEĞİL Mİ, KOCA DOST?
ACELE EDİN BE! BURADA SICAKTAN PATLIYORUM!
BİRAZ SONRA...
ŞU ÇANTAYI AL HÜGO! FASÜLYEYİ İÇİNE KOYDUM... ORADA EMNİYETTE OLUR! SAKIN YANINDAN AYIRMA! BİR TAKIM SİHİRLİ GÜÇLER TAŞIMAKTADIR!
GÜNEY YOLUNUN TA SONUNDA BİLİNMEZÖTESİ'NİN SINIRIYLA KARŞILAŞACAKSIN. ORADA ÇOK DİKKATLİ OL UFAKLIK! KAPICI PANGULARF' TAN KENDİNİ SAKIN
SEVGİLİ KZODOBER' İME DİKKAT ET OZAN!
İYİ ŞANSLAR!
MERAKLANMAYIN EFENDİMİZ! BAŞARACAĞIM!
...ÖYLE Mİ SANIYORSUN ŞAPŞAL! O KADAR ÇABUK SEVİNME! HİHİHİİİHİ!
DEVAM EDECEK

Biz Bir Aileyiz

Evet, biz, hepimiz bir aileyiz

DOĞAN KARDEŞ'in bu adı taşıyan (ve kitap olarak da piyasaya çıkartacağımız) eki büyük ilgi gördü. Kuşaklar arası yakınlaşmaya, anlaşmaya "Demokratik Aile" temeline dayanarak aşık tutmaya, yardımcı olmaya çalışan bu eki burada dergimizin sayfalarında sürdürmenin yararlı olacağı gelen tepkilerden anlaşılıyordu.

Psikolojik Danışman Şevma Gencel Doğramacı ve Piyale Madra elele verip bu sayfaları hazırlamaya koyuldular. Öncelikle anne babalara seslenen bir bölüm gibi görünebilir bu sayfalar. Ama hayır arkadaşlar, DOĞAN KARDEŞ sizlerden yana. Bu sayfaların amacı da büyüklerin sizleri anlamasına yardımcı olmak. (Ne yaparsınız, büyüklere her şeyi ayrıntılarıyla anlatmak gerek, yoksa anlamazlar!)

ÇOCUKLARIMIZ VE OKUMA ZEVKİ

Anne-babaların çocuk yetiştirirken en çok önem verdiği şeylerden biri de çocuklarının okumaları ve okumaktan zevk almaları oluyor. Çoğu zaman da çocukların yeterince okumadığından şikayet ettiklerini duyarız. *Biz Bir Aileyiz* sayfalarında bu ay çocuklarımızın okumayı bir ödev olarak değil de zevkle ve kendi yaşantılarını renklendiren bir uğraş olarak yapmalarında anne-babaların nasıl bir yardımı olur diye düşünmek istiyoruz.

Çocuklarımızın kitap okuma zevkini kazanması için nitelikli kitap seçiminde ona yardımcı olmamızın yararlarını görebiliriz. Seçeceğimiz kitabın görsel özelliklerinin önemi ve belli kriterlere uyması çocuğun kitabı benimsemesinde dolaylı ama çok etkin bir öğe olabiliyor.

Çocuklarımızda görmek istediğimiz kitap tutkunluğunu onlar bizde görebiliyorlar mı? Yoksa bu konuda onlara "anne-babanın dediğini yap, yaptığını yapma" deyişini mi hatırlatıyoruz? Çocukken okuduğumuz kitapların arasında duygularımızı yeraltından gökyüzüne, başarıdan heyecana sürükleyen peri masallarını çoğumuz hatırlarız. Bu duygu serüvenlerinin içyüzünü araştırdığımızda zengin bir mantıksal yapı olduğunu da görebiliyoruz.

Okuduklarımızın sayfa gerilerinin, oluşum öykülerinin bazen bizi şaşırtan ama o kitaba daha farklı anlamlar da yükleyen ve önem katmanlarını arttıran bir yanı da var. Gelin Alice'in o çok bildiğimiz öyküsünün bilmediğimiz yanlarına bir gezinti ile yola çıkalım.

ALICE HARİKALAR ÜLKESİNDE

Thames nehrinde bir kayıkta üç küçük kızla gezinti yapan rahip Charles L. Dodgsen çocuk yazınının en ünlüleri arasına girmeye kürek salladığını biliyor muydu acaba? Yeraltında maceradan maceraya koşturduğu küçük Alice o sıralar 10 yaşındaydı ve Dodgsen'in çalıştığı kilisenin başrahibinin üç kızından biriydi. Sandal gezilerinin devamlılığı rahip ve matematikçi Dodgsen'in çocukları oyalamak için uydurduğu masallara da bir süreklilik getirmişti.

1862 yılının Temmuz ayında başlayan bu sandal gezileri Alice Liddle'ın tavşan deliğinden aşağı inerek yeraltında yaşadığı tuhaflıkları çeşitlendirmiş ve bir kitap hacmine getirmişti bile.

Kendi el yazısı ile yazıp gene kendi çizdiği 37 resimle süslediği tek nüshalık kitabını Lewis Carroll adı ile imzalayan rahip Dodgsen bunun Alice için güzel bir Noel armağanı olacağını düşünmüştü. Yıl 1864.

Orijinal adı ile *Alice'nin Yeraltındaki Maceraları*'nın tek okuyucusu Alice olmadı. Aksine kitap, ilki 1865'te olmak üzere art arda değişik baskılar yaptı. 1865'teki ilk matbaa baskısında resimler John Tenniel tarafında yapılmıştı. 1889-da Lewis Carroll kitabı bir defa daha yazdı. Bu sefer 0-5 yaş grubu çocuklar için bir metin gerekiyordu. 1886'ya gelindiğinde kitap 120.000 adet satmıştı bile. İşte o yıl Lewis Carroll'un aklına Alice'e verdiği tek kopyalı el yazması metin ve resimleri geldi. Artık 34 yaşında olan eski Alice yeni Mrs. Hergreaves'den izin alarak ona verdiği tek nüshanın sayfalarının fotoğraflarının çekilip tekrar basılmasını sağladı. Böylece artık herkes kitaba küçük Alice'e verildiği şekliyle sahip olabilecekti. Ancak bütün bu yaygın dağıtım esas tek kopyanın değerini daha da arttırmıştı. 1928'de satılan özgün kopya 1948'e kadar el değiştirdikten sonra, onun İngiltere'ye ait olduğunu düşünen kongre kütüphanecisi Luther Evans tarafından para toplanarak British Museum için satın alındı. 1948'de 50.000.-$ ödeyerek vatanına getirilen ilk ve tek Lewis Carroll kopyası bugün müzede *Kitap*'ın öneminin sembolü olarak duruyor adeta.

BEN... SEN... O...

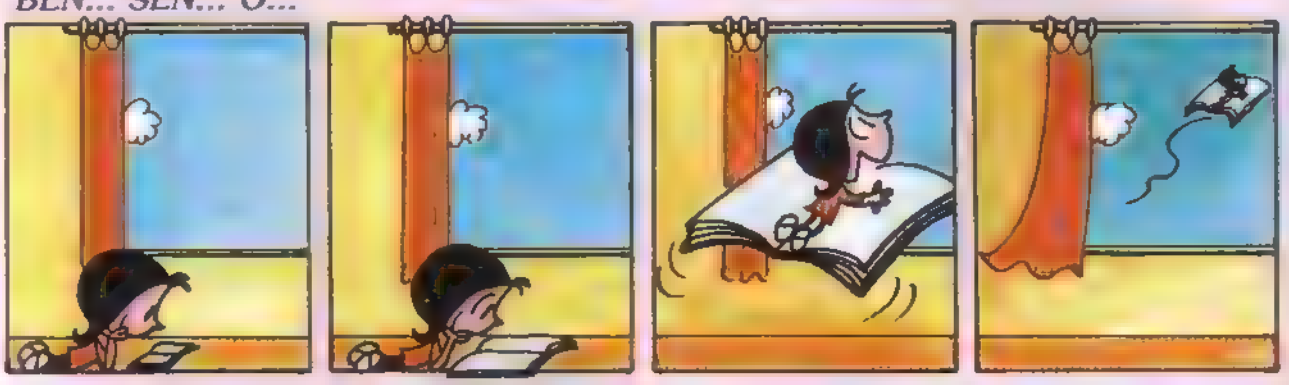

PERİ MASALLARI

Peri masallarının hayali ülkeleri, gerçeküstü kişileri ve inanılmaz maceraları hangimizin çocukluğunun anılarını doldurmaz ki? O devler, cinler, peri kızları, göğe yükselen ağaçlar, konuşan hayvanlar, babasının beşiğini sallayan çocuklar, gökten düşen elmalar acaba işlevlerini geçmiş yüzyıllarda tamamladılar mı? Yoksa bugünkü şehir yaşantısında bile çocuklarımıza öğretecekleri şeyler var mı? Birçok anne-babanın ve eğitimcinin *ürkütücü, devrini kapamış, inandırıcı olmaktan uzak* ve dolayısı ile artık *anlamsız* bulduğu peri masalları için Psikiyatri ve Psikoloji Profesörü Bruno Bettelheim'in bir incelemesinden söz edeceğiz.

Peri masallarının çocuğun yetişmesi üzerindeki rolü ve değeri üzerine yazdığı *The Uses of Enchantment* adlı kitabı 1977'de Amerika'da yılın kitabı seçilen Prof. Bettelheim'a göre bu masallar değerli zevk ve estetik örnekler olarak gelecek nesillerinçin yaşatılmalı Prof.Bettelheim bu masalların çocukların kendilerini hırpalayan duyguları (küçüklük, çaresizlik, dış dünya ve yabancılara karşı duyulan endişe) ile baş edebilmelerini öğrettiğini savunuyor. Masallar çocuğu bu olumsuz duygulardan kurtarıp destekliyor ve gene masallarda çocuk adalet, vefa, sevgi, cesaret gibi kavramların anlamını keşfederek ve deneyerek öğreniyor. Prof. Bettelheim peri masallarının yüzyıllardır olduğu gibi tekrar gerçek değerlerinin ve önemlerinin anlaşılmasından ve çocukların yaşantısındaki merkezi role kavuşturulmasından yana.

The Uses of Enchantment adlı kitabında bir çok anne-babanın sorguladığı konulara açıklık getiren Prof. Bettelheim'in görüşlerini özetlemenin yararlı olacağı kanısındayız.

Yüzeysel bakıldığında peri masallarının bugünkü şehir yaşantısı ile ilgili somut bir şey öğretmediği ve maceraların çok eskilerde geçtiği doğrudur, ancak peri masallarından çok önemli olan *iç sorunlarımız* ile ilgili şeyler öğrenebilir ve eğer bu iç kaynaklarımızı yeterince kullanabilmeyi öğrenirsek çok farklı çevresel koşullarla baş edebiliriz. Alman şair Schiller şöyle der "*Derin anlamlar*, yaşamın öğrettiği gerçeklerde değil, çocukluğumda anlatılan peri masallarında gizliydi."

Tüm büyük sanat eserlerinde olduğu gibi peri masallarının da derin anlamları vardır ve bu her insan için farklı olduğu gibi aynı insan için de değişik zamanlarda gene farklı olacaktır. Çocuk bildiği bir masaldan o anki ihtiyacı ve ilgi alanına göre daima farklı anlamlar çıkartabilecektir.

Peri masallarının *derinde* ve *yüzeyde* farklı mesajları olabilir. Onlar kişinin sadece bilincine değil bilinçaltına da mesaj iletir. Çocuğun iç baskılarına seslenir ve onu zorlayan şartlara karşı kısa ve uzun vadeli çareler önerir. Tüm insanların davranışlarının önemli bir belirleyicisi bilinçaltıdır. Kişi bilinçaltını bastırıp, içeriğini yok saydığında ya bilincini bu malzeme ile bunaltır ya da bu bilinçaltı malzemeyi o denli sıkı bir kontrol altına almaya çalışır ki kişiliği zedelenebilir. Ancak bilinçaltı malzemesi belli bir ölçüde farkına varılıp, hayal ile yoğrulursa kişinin kendisine ve başkalarına zararı azaltılır ve enerjisi olumlu amaçlara yöneltilebilir.

Peri masallarında kötüler, kötülükler ve kötü duygular da vardır. Kıskançlık, şiddet, kızgınlık, karmaşa içeren fantaziler anne-baba ve eğitimciler için korkutucu olmuştur. Onlar bu düşüncelerin çocuklardan uzaklaştırılmasından yanadır. Çocukların, tüm insanların "iyi" olduğuna inanmalarını isterler. Çocukların hissettikleri bencil, kızgın, uyumsuz, saldırgan olmak gibi duyguların olmadığını var sayarlar. Ancak çocuklar her zaman "*iyi*" olmadıklarını ve bazen de *iyi* olmayı istemediklerini bilirler. İşte bu anlamda peri masalları gerçek insanı ve gerçek hayatı anlatır. Yaşamın bazı büyüklerin göstermek istediği kadar tek yönlü "*iyi*" ve güneşli olmadığını anlatan masallar korkulduğu gibi çocuğa umutsuzluk, çaresizlik aşılamaz. Aksine bu masallar şu mesajı iletir: Zorluklara karşı savaşma yaşamın kaçınılmaz bir parçasıdır, kişi bundan kaçmaz aksine kendi gücünü seferber edip uğraşırsa sonuçta mutlaka tüm engelleri yenip başarılı olacaktır.

Peri masalları için artık dönemlerini kapattılar düşüncesinin tam tersi olarak bugün belki de ilk çıktıkları zamandan daha çok işlevleri var denilebilir. Çünkü bugünkü çocuklar o eski geniş aile ve kuralları oturmuş bir toplumun verdiği güvenlilik içinde büyümüyorlar. İşte bu yüzden de bugünkü çocukların belki dünkülerden daha da fazla olarak yalnız başlarına dünyaya çıkan kahramanlara, onların kendi iç güçlerini kullanarak verdikleri uğraşlara ve sonuçta yarattıkları güvenli ortamın serüvenini duymaya ihtiyaçları var. Peri masalının kahramanı da aynı bugünkü çocuk gibi bir süre yalnızdır ama doğa, hayvan, bitki ile kurduğu ilişkiden yardım görür. Kahramanın masalda yaşadığı kaderi, çocuğa dünyada dışlanmış olsa bile, çevresi ile kurduğu olumlu ilişkinin onu anlamlı bir yaşantıya götüreceğinin kanıtı olur.

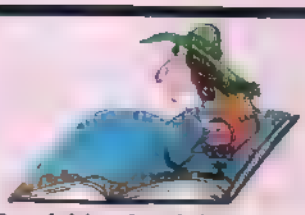

Çocuk kitapları için hazırlanan özgün resimlerinönemini belirtmek için verilen birçok ulusal ve uluslararası ödül içinde belki de en saygını CALDECOTT MADALYASI. 19. yy'da yaşamış Randolph Caldecott bir İngiliz kitap resimleyicisi sanatçısıydı. Caldecott adına konulan ödül 1938'den beri her yıl Amerika'da yayınlanmış çocuk kitapları arasında en 'iyi' resimlendirilmiş olanına veriliyor.

Redhouse Yayınevi'nce Türkçe basımı yapılan *Serçeler Yağmurdan Korkmaz*'ın resimlerini yapan Ursel Scheffler 1985'te *Tokyo Baykuş Ödülü*'nü, 1986'da ise *Catalonia Kitap Resimleme Ödülü*'nü almış.

Bu ödülü iki kez kazanan *Maurice Sendak*'ın bu iki kitabı da Türkiye'de Redhouse Yayınevi tarafından özgün resimleri ile yayınlandı. *Küçük Ayının Bir Günü* 1962'de, *Canavarlar Ülkesinin Kralı* ise 1964'te Caldecott Ödülü'nü almışlardı.

RESİMLİ ÇOÇUK KİTAPLARI

Çocuk kitapları yazan ve çizen Fatih Erdoğan aynı zamanda çocuk kitapları yayınlayan bir yayınevinin de editörü. Kendisiyle çocuk kitaplarındaki resimlerin işlevi ve önemine ilişkin bir konuşma yaptık

Sayın Fatih Erdoğan, resimlerin çocuk kitaplarındaki önemine ilişkin neler söyleyebilirsiniz?

Çocukların özellikle okumayı öğrenmeden önce ve yeni öğrenirken ellerine aldıkları herhangi bir metne resimlerin yardımıyla daha kolay yaklaştıkları artık bilinıyor. Önce yalnızca resimlerden oluşan çocuk kitaplarında daha sonra resim-metin oranı birbirine yaklaşıyor Okumanın iyice ilerlediği yaşlarda ise kitapları resimler değil, metin oluşturuyor

Şöyle bir düşünce var: Resimler hayal gücünü zayıflatır. Bu görüşe göre çocuk kitaplarının resimlenmesi yanlış mı oluyor?

Çocuklar bir şey okumadıklarında da hayal kurmayı severler zaten, değil mi? Kitaplar çocuklara hayal kurmaları için gerekli malzemeyi verirken resimler de bu malzemeyi somutlaştırmış oluyor. Bu yüzden resimler çok yararlı. Hayal kurmayı engellemiyor, tersine, kızıştırıyor.

Ülkemizde çocuk kitabı resimlemesinde durum nedir? Yeterli nitelikte çizerlerimiz var mı?

Çocuk kıtabı resimlemesi konusunda ülke olarak pek gelişmiş değiliz. Bunun ilk nedeni çocuk kitabı yayıncılığı konusunda gelişmemiş olmamız. Yayıncılar çizere iş vermeli kı çizerlik gelişsin. Tabii, bu da yetmez. Çizer yaptığı ış karşılığında şöyle ıyıce bir para almalı. Yani işin birden fazla boyutu var. Nitelikli çızerlerin var olup olmadığına gelince... Tabii var. Editörlüğüm nedeniyle birçok çizerle doğrudan dıyaloğum var. Çalışmalarını sık sık getirip gösteriyorlar ve neler yaptıklarını sürekli ızletiyorlar bana. O zaman görüyorum ki, ülkemızin nıtelıkli çizerlere değil, nitelikli yayınevlerıne gereksinimi var.

İyi çizer, kötü çizer nedir?

Çizer dediğimize göre, öncelikle çizerın bir resim sanatçısı olduğunu unutmamak gerekiyor. Yani çizer kendısıne ıfade tarzı olarak resım sanatını seçmiş bir sanatçıdır. Dolayısıyla da, resim sanatının kendi içinde var olan "iyi resim, kötü resım" değerlendırmesinin dışında kalamaz. Kıtap çızerının ressamdan farkı şu: Ressam konusunu bir yerde kendisi belirler. Kıtap çizeri ise bir metne bağlı olmak zorundadır. Hele hele çok küçük yaş çocukları için hazırlanan kıtaplarda çızerin metne bağımlılığı daha da önem taşır. Bu anlamda kotü çizerle ıyı çızer değerlendırmesine bir de "metne bağlılık" gibi bir etken daha gırıyor

Anne babalar çocuklarına kitap seçerken kitabın resimlerine ilişkin olarak nelere dikkat etmeliler?

İyı bır çocuk kitabı çocuğun sanatla ılk karşılaşması olarak algılanabilır. Çocuğun sanat zevkını oluşturan etkenler çok çeşıtlı ve bunların başında bence anne babanın sanat zevkı geliyor. Sanat zevkı sözü ile sınırlamak da doğru değil tabii. Anne babanın nasıl bir ortamda yaşadığı, perdelerin rengi, duvarın badanası, konuşurken seçtikleri sözcükler, dinledikleri müzık, gıyınış tarzları, sofradakı salata tabağının görünümü, kısacası her şey çocuğun zevkını belırlıyor. Işte çocuklarımız için seçtiğimiz kitaplar da onlara sunduğumuz yaşamın bır parçası gibi ele alınmak, yaşamın ötekı alanlarında gösterdiğimiz estetık kaygılardan ayrı tutulmamak zorunda. Özetle, çocuk kıtaplarındaki resımlere ilişkin anne babalara önerilebilecek tek şey resımlerın en az kendi beğenılerine seslenebılır nitelikte olmalarıdır.

Bir de metne uygunluk dediniz...

Evet. Metne uygunluk da yanlış anlaşılmamalı tabii. Çızer metne bağlıdır, ama tutsak da değıldir. Öyküyü dıledığınce yorumlayabılır. Ancak, öykü mavi şapkalı bir tilkiden söz ederken, resımde kırmızı şapkalı bir tılkı varsa özellikle küçük çocuklarda güven sarsıcı oluyor bu.

Peki, çocuk kitabını aşağı yukarı bir degerlendirmeyle saptadık ve aldık diyelım. Sonrakı adım nedir? Yani anne ya da baba kitabı çocuğa teslim ettiğinde görevini tamamlamış mı oluyor?

Anne babanın en büyük sorunu zaman. Ama kime "Boş zamanlarınızda ne yaparsınız?" dıye sorulsa "Kıtap okuruz," dıye yanıtlıyorlar Bundan da anlıyorum kı kıtap okumak herkes için özenilen, prestıjlı bır şey. O halde "çocuklarla bırlıkte kitap okumak" diye bir zevkten söz etmenin zamanı geldi demektır. Anne baba mutlaka çocuğuyla (ya da çocuğuna) kıtap okuyacak zamanı bulmalı.

ÖDÜLLÜ BULMACA

DOKUZ BULMACAMIZI DA DOĞRU YANITLAYAN KARDEŞLERİMİZE YİNE MAKET ARMAĞAN EDİYORUZ. BU ARADA KÜÇÜK BİR HATIRLATMA YAPMAK İSTİYORUZ. LÜTFEN, İLERİDE CİLTLETEBİLECEĞİNİZ DERGİNİN SAYFALARINI KOPARMAYINIZ. DOSYA KAĞIDINA YAZACAĞINIZ YANITLAR BİZLER İÇİN YETERLİ.

ADRES: DOĞAN KARDEŞ DERGİSİ
ÖDÜLLÜ BULMACA KÖŞESİ
P.K. 217 BEYOĞLU - İSTANBUL

1 ÇİNLİ ÇOCUKLARIN UĞURTMALARI BİRBİRİNE KARIŞMIŞ. ONLARI AYIRIR MISINIZ?

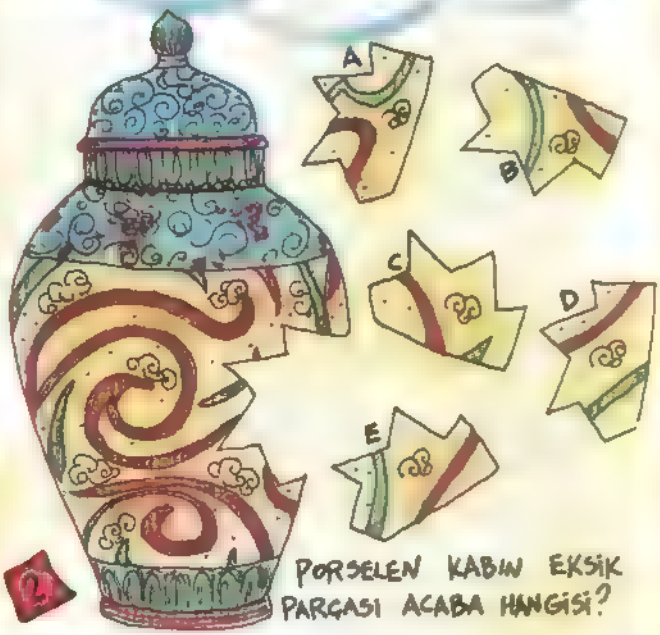

2 PORSELEN KABIN EKSİK PARÇASI ACABA HANGİSİ?

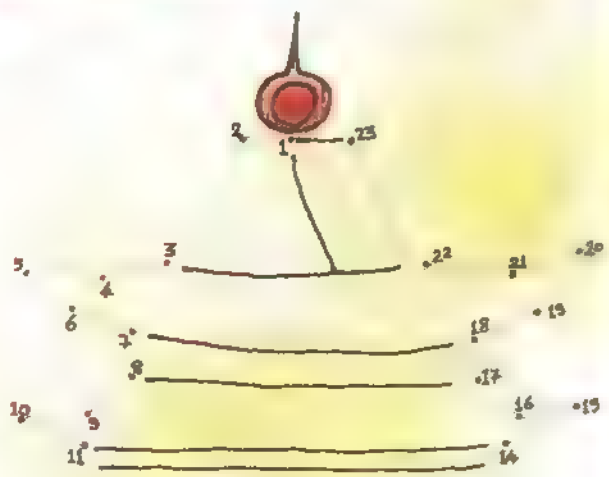

3 1'DEN 23'E KADAR NUMARALANMIŞ NOKTALARI BİRLEŞTİRDİĞİNİZDE, BAKALIM KARŞINIZA NE ÇIKACAK

4
MİNİK PANDA, KAÇ NUMARALI YOLDAN GİDERSE EJDERHALARA YEM OLMAZ?
5
EJDERHANIN GÖLGESİ HANGİSİ?
A
B
C
6
HANGİ CİNLİNİN OLTASINDA NE VAR?

Ⓐ

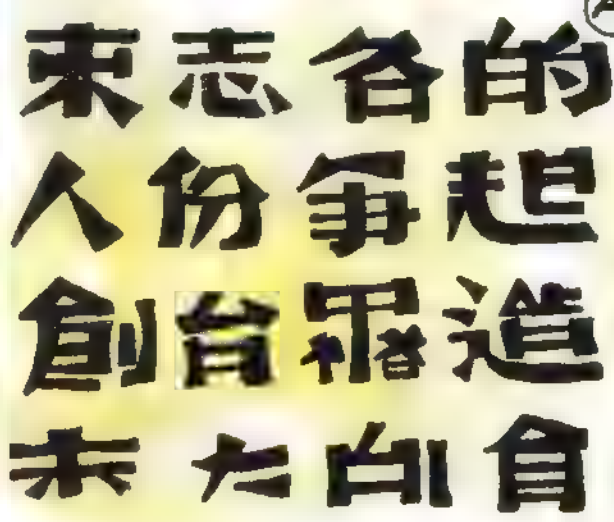

8

BU İŞLEMDE YER ALAN ÇİNCE SEMBOLLER, HANGİ SAYILARI SİMGELİYOR?

Ⓑ

7

A TABLOSUYLA B TABLOSU ARASINDA KAÇ FARK OLDUĞUNU BULABİLİR MİSİNİZ?

9

BU DİZİYİ TAMAMLAYABİLİR MİSİNİZ?

SOLDAKİ DÖRT ÇİNMECE PROBLEMİNİN ÇÖZÜMÜ BU SAYIDA. ÖBÜR DÖRDÜ İÇİN BİR AY SABIR.

ÖNERİ BİZDEN BECERİ SİZDEN

EJDERHA UÇURTMA

KULLANILACAK MALZEME:

- 30 x 90 cm. YAĞLI KAĞIT
- BAMBU KAMIŞ VEYA 30MM. EBADINDA ÇITA, 66 CM. UZUNLUĞUNDA.
- KANATLAR İÇİN 40 cm.'LİK ÇITA VEYA BAMBU KAMIŞ.
- SELOTAPE
- 90cm. İNCE İP
- 2,5 cm. ENİNDE KREPON KAĞIDI (KUYRUKLAR İÇİN)
- YAPIŞTIRICI

ALETLER: ÇITA, CETVEL, KALEM, MAKAS VEYA BIÇAK, DİKİŞ İĞNESİ

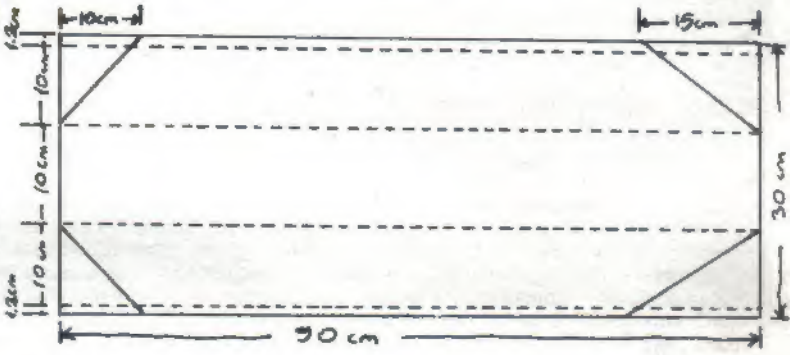

1-KAĞIDA KESME VE KATLAMA YERLERİNİ ÇİZİN.

2-GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ KALIN ÇİZGİLERDEN KESİNİZ. SÜSLEMEYİ ŞİMDİ YAPABİLİR. ÇİZGİ VE DİĞER ŞEKİLLER DÜZ ZEMİNDE ÇALIŞILABİLİR.

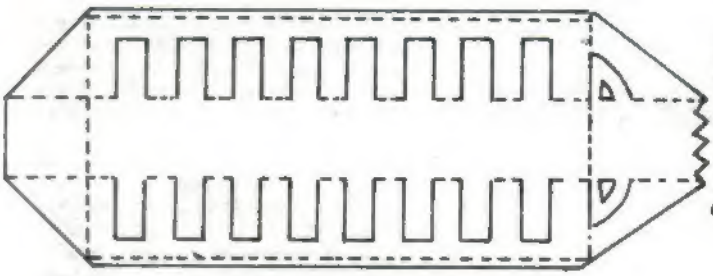

3-NOKTALI ÇİZGİLERDEN KATLAYINIZ. TEK UZUN KENARDAKİ DAR KAT YERİNE YAPIŞTIRICI SÜRÜNÜZ. DESTEK VAZİFESİ GÖRECEK ÇITAYI, İKİ KAT YERİNİ BİRLEŞTİRMEDEN EVVEL YERLEŞTİRİNİZ. VEYA YAPIŞTIRICI SÜRÜLMÜŞ YERLERİN ORTASINDAKİ GİRİNTİYE ÇITA YERLEŞTİRİP ARALIKLARLA SELOTEYP'LEYİN.

4-KANATLARI BİR UÇTAN DİĞERİNE ÇITAYLA DESTEKLEYİNİZ. EJDERHANIN VÜCUDU, KANATLARA KUVVETLE YAPIŞTIRILDIKTAN SONRA TEPESİNDEN YAPIŞTIRINIZ.

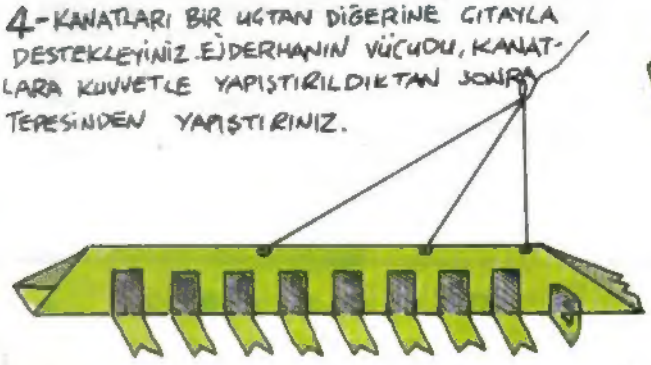

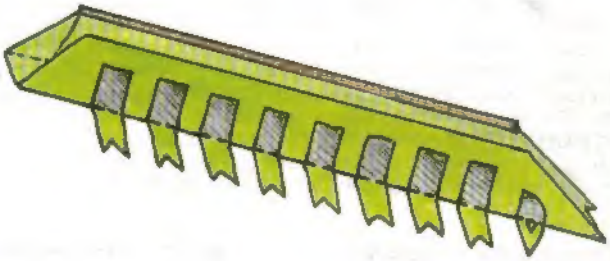

5-KAĞIDA DELİKLERİ AÇINIZ VE SINIR ÇİZGİLERİ DESTEK ÇITAYA BAĞLAYINIZ.

6-KUYRUKLARI DA EKLEDİKTEN SONRA, ARTIK UÇURTMANIZ UÇMAYA HAZIR DEMEKTİR.

ÖDÜL KAZANAN KARDEŞLERİMİZ

1- M. Mert Demirok - Zonguldak *(Bartın)* 2- Taylan Kaya - Manisa *(Salihli)* 3- Gizem Sarızeybek - İzmir *(Karşıyaka)* 4- Gülşah Odacı - Ankara *(Ulus)* 5- Şeyhmus Kaplan - Diyarbakır *(Merkez)* 6- Eray Gürler - Samsun *(Terme)* 7- Alpcan Selami - *(Jandarma Karakolu Lojmanı 42830 Hadim-KONYA)* 8- Özlem Aşcı *(İhsaniye Mah. Gazipaşa Cad. No. 21 Kepsut-BALIKESİR)* 9- Doğan Özenç - Eskişehir *(Merkez)* 10- Ozan Tügen - Antalya *(Merkez)* 11- Umran Tügen - Antalya *(Merkez)* 12- Ceren Tügen - Antalya *(Merkez)* 13- Fırat Tügen - Antalya *(Merkez)* 14- Murat Koyuncu - Konya *(Merkez)* 15- Oya Yener - Ankara *(Keçiören)* 16- Ayşe Kavuncu - Ankara *(Keçiören)* 17- İmge Yılmaz - İzmir *(Karşıyaka)* 18- Can Akınoğlu - İstanbul *(Kurtuluş)* 19- Dilek Akkaya - İzmir *(Gaziemir)* 20- Ferhat Yağcı - İstanbul *(Fatih)* 21- H. Eylem Bulut - İstanbul *(Kağıthane)* 22- Aydem Meriç - İzmir *(Bornova)* 23- Canderim Önder - İzmir *(Balçova)* 24- Gülbin Şenol - Torbalı *(İzmir)* 25- Mehmet Turan Aslan - Aydın *(Nazilli)* 26- Selin Pınarcıoğlu - İstanbul *(Üsküdar)* 27- Koray Gençsev - İstanbul *(Kocamustafapaşa)* 28- Bahadır Kayan - Konya *(Merkez)* 29- Fatih Köse - Rize *(Çayeli)* 30- Zeynep Volkan - Aydın *(Nazilli)* 31- Ruşen Seviş - Diyarbakır *(Ofis)* 32- Osman Tatlısöz - Konya *(Merkez)* 33- Emrah Manış - Ankara *(Dikmen)* 34- Toygun Mergen - İzmir *(Bostanlı)* 35- Oktay Haydar Demirhan - Ankara *(Kızılay)* 36- Burçin Eröcal - İstanbul *(Şişli)* 37- Cihan Hüroğlu - İstanbul *(Erenköy)* 38- Evren Özdal - İstanbul *(Nişantaşı)* 39- Deniz Yalt - İstanbul *(Kadıköy)* 40- Şule Aksan - İstanbul *(Kızıltoprak)* 41- Ceyda Tonguç - İstanbul *(Ataköy)* 42- Burcu Kılıç - Ankara *(Çankaya)*

Şubat sayımızdaki kelime üretme oyununu kazananlar

1- Nilay Midilli - Adana *(Merkez)* 2- Murat Çınkı - İskenderun *(Merkez)* 3- Aslıhan Tanrısever - İzmir *(Şirinyer)* 4- Tülin Süral - Ankara *(Çankaya)* 5- Ayşe Akyol - Adana *(Ceyhan)* 6- Arda Işık - Kütahya *(Simav)* 7- Yusuf Mithat Çengeloğlu - İstanbul *(Bakırköy)* 8- Mustafa Yıldız - Ordu *(Fatsa)* 9- Aslı Sera Yeşiloğlu - Edirne *(Havsa)* 10- Meltem Pehlivan - *(Satı Kadın Mah. Mevlana Cad. C/7 Kazan-Ankara)* 11- Aysu Kıvrak - Bursa *(Gemlik)* 12- Zerrin Bozan - İstanbul *(Beyoğlu)* 13- Sema Gürün - İstanbul *(Üsküdar)* 14- Mehmet Turan Aslan - Aydın *(Nazilli)* 15- Serkan Şahin - İstanbul *(Bahçelievler)* 16- Boran Puhaloğlu - İstanbul *(Bakırköy)* 17- Tuğrul Onbaşılı - Mersin *(Merkez)* 18- Evrim Güler - Pınarlar Nahiyesi *(P.K. 62510 Pertek-Tunceli)* 19- Halil Yavuz Bayar - İstanbul *(Hasköy)* 20- Özlem Yalçın - Sivas *(Merkez)* 21- Deniz Yılmaz - Ankara *(Keçiören)* 22- Merve Ülker - Samsun *(Merkez)* 23- Reyhan Efe - İstanbul *(Alibeyköy)* 24- Ece Tepedelenli - Ankara *(Kurtuluş)* 25- Tuğra İdikut - İzmir *(Konak)* 26- Gamze Sırımsı - Çorum *(Merkez)* 27- Senem Demir - İstanbul *(Karagümrük)* 28- Pınar Başak Boyacı - İstanbul *(Kartal-Maltepe)* 29- Seda Çakan - Çorum *(Merkez)* 30- Mehmet Çiftçi - Siirt *(Batman)* 31- Ertan Göktaş - Hatay *(İskenderun)* 32- Bengi Kaya - Mersin *(Merkez)* 33- Seden Tezcan - İstanbul *(Çiftehavuzlar)* 34- Nihat Murt - Hatay *(İskenderun)* 35- Sibel Yıldız - Ankara (Keçiören) 36- Aydın Çil - İstanbul *(Taksim)* - 37- Evren Cerrahoğlu - Hatay *(İskenderun)* 38- Nesrin Taşan - Aydın *(Merkez)* 39- Levent Küçükdaban - İstanbul *(Bostancı)* 40- Bükre Tolunay - Şanlıurfa *(Merkez)* 41- Tuğba İdikut - İzmir *(Konak)* 42- Azize Çiğdem Dalkılıç - Konya *(Merkez)* 43- Burçin Eröcal - İstanbul *(Şişli)* 44- Şirin Aksoy - İstanbul *(Bakırköy)* 45- Taşkın Sezer - Rize *(Pazar)* 46- Aytaç Ünal - Kayseri *(Merkez)* 47- Berent Gürkan - Manisa *(Salihli)* 48- Deniz Yıldırım - Samsun *(Çarşamba)* 49- Ferah Tuna - İzmir *(Menemen)* 50- Erhan Yıldırım *(Köprülü Ortaokulu 1/B No: 52 Köprülü)* 51- Çağla Laçin Ulaş - Samsun *(Merkez)* 52- Fatma Çağdaş Ulaş - Samsun *(Merkez)* 53- Özgür Gözükızıl - Gaziantep *(Merkez)* 54- Songül Gül - Malatya *(Merkez)* 55- Ahmet Yakınoğlu - Samsun *(Merkez)* 56- Halil Özbey - Kocaeli *(Derince)* 57- Bayram Kan - Samsun *(Merkez)* 58- Fatma Meltem Dalkılıç - Konya *(Merkez)* 59- Adnan Lana - İstanbul *(Avcılar)* 60- Özden Karamustafa - Zonguldak *(Karabük)* 61- Naciye Değer - Elazığ *(Merkez)* 62- İbrahim Arduşlar - *(Orta Hopa Mah. Yeni Subay Loj. 3/5 Hopa-ARTVİN)* 63- Kader Sezer - Rize *(Pazar)* 64- Orhan Diver - Konya *(Karaman)* 65- Ruken Zilan - Siirt *(Batman)* 66- Barış Gönüller - Diyarbakır *(Merkez)* 67- Feyza Değer - Elazığ *(Merkez)* 68- Deniz Güre - Kırklareli *(Lüleburgaz)* 69- Mevlüde İnanç - *(Göztepe Mah. Deniz Sok. No. 8 Şehitkamil-Gaziantep)* 70- Halil Gül - *(Göztepe Mah. Deniz Sok. No. 12 Şehitkamil-Gaziantep)* 71- Ali Karaman - İzmit *(Merkez)* 72- İlter Naharcı - Adana *(Kuruköprü)* 73- Nur Şat - Hatay *(Samandağ)* 74- Zehra Eldem - İzmir *(Karabağlar)* 75- Arda Kaya - Çanakkale *(Merkez)* 76- Ceyhun Can Yıldız - Çorum *(Merkez)* 77- Doğan Özenç - Eskişehir *(Merkez)* 78- Timuçin Kurt - Kırklareli *(Vize)* 79- Deniz Türkman - İzmir *(Bornova)* 80- Ayşe Alkurt - İstanbul *(Levent)* 81- Melisa Sayek - İskenderun *(Hatay)* 82- Ender Rekya - Mersin *(Merkez)* 83- Cemal Taş - İstanbul *(Silivri)* 84- Deniz Güre - Kırklareli *(Lüleburgaz)* 85- Çağlar Kanber - Ankara *(Dikmen)* 86- Oktay Demirhan - Ankara *(Mamak)* 87- M. Akif Topaloğlu - İstanbul *(Erenköy)* 88- Togay Koşar - İstanbul *(Kadıköy)* 89- Ayşin Karapanca - İzmir *(Şirinyer)* 90- Özge Karsan - İstanbul *(Bakırköy)* 91- Hakan Okur - Bursa *(Merkez)* 92- O. Cihan Hüroğlu - İstanbul *(Erenköy)* 93- Göknur Sönmezateş - Ankara *(Ulus)* 94- Yelda Kuşçu - Ankara *(Ulus)* 95- Çiğdem Erdoğan - İstanbul *(Üsküdar)* 96- Said Gökçe Koç - İstanbul *(Cihangir)* 97- İbrahim Çığırgan - Konya *(Karaman)* 98- Gökhan Denizli - Tekirdağ *(Şarköy)* 99- Güneş Özkol - Bursa *(Gemlik)* 100- Levent Eren - İstanbul *(Bakırköy)*

5. SAYIDAKİ "ÖDÜLLÜ BULMACA"LARIMIZIN ÇÖZÜMÜ

1- Armut 0-9 arasında bir değer
2- İçi dolu iki kare ve içi boş iki elips
3- C 7
4- İçiçe üç kare
5- 1a, 2c, 3b, 4d
6- İki numaralı küp
7- 11 - 17 - 27 - 38 - 45 - 13 - 27 - 35 - 43 - 44
8- E 4 karesi

ÖDÜLLERİNİZİ İSİMLERİNİZİN YANINDA YAZILI OLAN YAPI KREDİ ŞUBELERİNDEN ALMANIZ GEREKMEKTEDİR.

8. sayının ÇİNMECE çözümleri

7. sayının çözümleri

Commodore ve siz sınavı kazanırsınız.

Anadolu liseleri ve özel okullara giriş sınavında en büyük yardımcınız Commodore bilgisayar ve onun hazır eğitim programlarıdır.

Commodore, ilkokuldaki dersleri pekiştiren çok sayıdaki hazır program ve özel **Anadolu Liselerine Hazırlık** paket programıyla başarınızı garantiye alır.

Sınavlara Commodore'unuzla hazırlanın. İstediğiniz okulu rahatça kazanın.

Teleteknik
ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Merkez: Rıhtım Cad. Neşli Han 207/2, 80030 Karaköy, İstanbul
Tel: 1-145 13 30 (4 hat) Tlx: 25731 itlk tr Faks: 1-145 07 93
Bilgisayar Uygulama Merkezi: Silahhane Cad. Ralli Apt. 59
80200 Teşvikiye, İstanbul. Tel: 1-131 15 50

Commodore

Teleteknik bir KATALA kuruluşudur.
COMMODORE, Commodore Electronics Limited'in tescilli markasıdır.

REKLAMCILIK

"Ben bir küçük milyarderim!"

Ahmet'in anne ve babası,
ona Halk Sigorta'dan
Yaşam Sigortası Poliçesi aldılar.
Ayda 10 bin lira tasarrufla
Ahmet gelecekte istediği her şeye
kavuşacak.
Şimdi Ahmet çok mutlu.
Herkes ona "küçük milyarder"
diye ad taktı.

Ayda 10-15 bin lira tasarrufla geleceğin milyarderi olmak isterseniz, size en yakın bir Yapı Kredi şubesine ya da bir Halk Sigorta acentesine uğramanız yeterlidir.

HALK SİGORTA
YAŞAM SİGORTASI
Bir yaşam gereği.

GENEL MÜDÜRLÜK VE MERKEZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ:
Büyükdere Cad. No:161
Halk Sigorta Merkez Han
80506 Zincirlikuyu-İSTANBUL
Telefon: (9) 1-174 39 40-49 (10 Hat)
Telex 26438 hasi tr
31040 hasi tr
Telefax: 175 16 68

ANKARA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ:
İnkılap Sok. No: 19/2
06420 Kızılay-ANKARA
Telefon: (9) 41-135 51 00 (4 Hat)
Telex 42662 ahs tr
Telefax: 131 84 16

İZMİR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ:
Halit Ziya Bulvarı no:74
Halk Sigorta İş Merkezi 35210 İZMİR
Telefon: (9) 51-14 36 11-14 34 54
Telex 53445 hbs tr
Telefax: 19 18 71

ADANA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ:
Ziya Paşa Bulvarı, Hocaoğlu Ap.
No:74 Asma Kat 01180 ADANA
Telefon: (9) 71 -132 787-132 788
Telex 62656 kese tr
Telefax: 131 352

BURSA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ:
Atatürk Cad. Ulu Camii Karşısı
Ağâh Han No:11 Kat:2 16040 BURSA
Telefon: (9) 24-21 36 16-21 82 97
Telex 32218 hsbs tr
Telefax: 22 59 14